رفتار واقعی هوشمصنوعی برای دانشمندان داده

انتشارات محمد رحیمی ۹ ژوئن ۲۰۲۳

فهرست مطالب

iv														•									•			•			امه	کر ن	تشآ	
v																											م	لاز	ت ا	ىحا	توض	
vi																		ن	دگا	نند	5	ئت	ارک	مش	9	ان	ئارا	مک	ن ھ	ٍست	فهر	)
١																					C	'قی	خلا	ا ر	ای	نھ	یر	اش	: ما	مه	مقد	3
١																									ی	لاق	خا	ا ر	های	ىين	ماث	)
٣																									•	ت؟		چي	ده -	ا داد	علہ	
۴																										. (	تی	عا	بطال	رد ه	موار	)
۴																ی	لم	, ع	ۇش	رو	، و	يق	حق	ني ت	لاق	اخ	-	١.	ورد	۵		
۵																	گاه	داد	,ر د	, د	يز	ﺎﺷ	م ر	ھاء	ال	مد	-	۲.	ورد	۵		
٧												Ç	سی	سيا	ت د	وند	ئش	ِ خ	ی و	نگو	خة	سا	ی	ءها	ىانا	رس	-	٣,	ورد	۵		
١.																٥	نهر	۪ چ	سی	خد	نشا	و ت	ک	نریک	ومن	بيو	-	۴.	ورد	۵		
۱۱				ار	انم	ميا	در	ی	قوم	ی ا	از	کس	۽ پا	ک و	ِناک	نطر	÷	نی	نرا	خ	u	توا:	بح	ل ہ	دیا	تع	-	۵۰	ورد	۵		
14											اب	تخا	ل ان	ار ي	عم	و م	عا	ماو	ريت	گو	ال	ى:	نها	ار ذ	فز	بدا	-	۶	ورد	۵		
18													ىيارد	انس	فير	ت ۽	داد	جود	موح	, 9		وع	صن	، ما	ثر	ھو	_	٧.	و, د	۵		

ii فهرست مطالب

19											•	اد	ہ د	عل	در	قی	خلا	ی ا	ها	کرد	رويا	بر	، ای	ندمه	مة	۲
۱۹																								ندمه	مة	
۲٠																	یی	هگرا	اید	و ف	رایی	ه گ	تيج	لتار ن	رة	
۲۱																ی	ئراي	وداً	له س	بج ب	ت را	ضاد	عترا	1		
۲۳								. (	دی	دمن	سو	ول	اصر	ىيح	صح	ی	ِگير	کار	، به	برای	یی	بەھا	وصب	ï		
۲۳													ید	کن	فكر	تر	نی	طولا	. و ٠	ه تر	سترد	گس				
۲۵						نید	ه ک	نفاد	اسن	زی	گیر	يم	صم	ی ت	برا	ظار	انت	ىورد	ی ہ	اھر	ارزش	از ا				
78			ید	، کن	عاب	انتخ	ِ را	موثر	د) ه	ىوار	ه) ر	های	وژه	، پر	ریه	خي	ای	ۣژهھ	پرو	عاب	انتخ	در				
۲٧											•									٠ ـ	وژيک	تولو	دئون	علاق	اخ	
۲٩																						بلت	فض	علاق	اخ	
٣۴																					ی .	بقاي	آفر	علاق	اخ	
٣۵																						يى.	بودا	علاق	اخ	
٣٧													مل	تعاه	ابه	مث	ا به	شھ	کن	ری:	فطر	ى و	بوم	علاق	اخ	
۴٠												•					ن	ىلم	ں ء	روش	و و	قيق	تح	علاق	اخ	٣
۴٠												٠.	ورنل	د کو	برند	ا و	غذ	ىگاە	مايث	: آزه	اده":	، سا	رفند	ک ت	"	
۵٠																								سير	تف	
۵٠																				فرا	ودگ	نى س	خلاز	1		
۵۲												•						گاه	داد	در	ين	ماش	ای	دلھ	ما	۴
۵۳															ی.	لار	هیا	(س	يكلا	ی ن	ئىفاھ	ی نث	لەھا	حاكم	م	
۵۵																. (	ر ک	يويو	ن ن	استا	, داد	رين	ک ت	طرنا	÷	
۵۶																						DN	JA	واهد	ش	
۶۴																								سير	تف	
۶۴																					ھود	ة, د	خلا	1		

iii	فهرست مطالب
-----	-------------

iv فهرست مطالب

تشكر نامه

مایلم از مشارکت کنندگان زیر برای کمکهای عالی و متنوعشان در این کتاب تشکر کنیم: پیتر هرشوک (اخلاق بودایی)، جان هکر رایت (اخلاق فضیلت)، ساموئل جی لوین و دانیل سینکلر (اخلاق یهودی)، کالین مارشال (اخلاق دئونتولوژیک)، جوی میلر و آندریا سالیوان کلارک (اخلاق بومی) و جان مورانگی (اخلاق آفریقایی). هدف ما ترسیم تصویری اخلاقی است که تا حد امکان منتوع و جذاب باشد. بدون کمک این عزیزان خردمند، توانستیم این کتاب را ایجاد کنیم!

فهرست مطالب ۷

توضحات لازم

اخلاق دئونتولوژیک یا اخلاق واجب گرایانه (Deontological Ethics) یک نظریهٔ اخلاقی است که بر ترکیب ویژگیهای اخلاقی عمل و رعایت وظایف و اصول اخلاقی تمرکز دارد. این نظریه بر ایدهٔ آن تأکید می کند که برخی از اعمال به طور ذاتی صحیح یا نادرست هستند، بدون توجه به پیامدهای آنها. در اخلاق واجب گرایانه، اخلاقیت یک عمل توسط نیت پشت آن و رعایت قوانین یا وظایف اخلاقی تعیین می شود. این نظریه بر مفاهیمی مانند عدالت، انصاف و احترام به حقوق فردی تأکید می کند. نظریههای اخلاقی واجب گرایانه شامل اخلاق کانتی و نظریهٔ فرمان الهی می شوند.

اخلاق فضیلت گرا (Virtue Ethics) اخلاق فضیلت گرا یک نظریهٔ اخلاقی است که بر توسعهٔ صفات فضیلت آمیز و اخلاقی در افراد تأکید دارد. این نظریه بر ایدهٔ اینکه بودن یک فرد با اخلاق خوب برای رفتار اخلاقی اساسی است تمرکز دارد. اخلاق فضیلت گرا کمتر بر قوانین یا وظایف خاص تأکید می کند و به جای آن بر تقویت و تمرین ویژگیهای فضیلت آمیز مانند راستگویی، مهربانی، شجاعت و حکمت تأکید می کند. تمرکز بر توسعه و عمل به این فضیلتها به منظور اتخاذ تصمیمات اخلاقی صحیح و زندگی فضیلت.

اخلاق فایده گرا (Utilitarian Ethics) اخلاق فایده گرا، همچنین به عنوان نتیجه گرایی شناخته می شود، یک نظریهٔ اخلاقی است که اخلاقیت یک عمل را بر اساس پیامدها یا نتایج آن تعیین می کند. این نظریه به نگرشی می پردازد که عملی صحیح، عملی است که به حداکثر شادی کلی یا خوبی برای بیشترین تعداد افراد منجر می شود. اخلاق فایده گرا بر اولویت دادن به حداکثر خوبی برای بیشترین تعداد و کاهش رنج یا آسیب تمرکز می کند. این نظریه بر محاسبه و ارزیابی نتایج برای تعیین مسیر اخلاقی عمل تأکید دارد.

فهرست مطالب vi

فهرست همکاران و مشارکت کنندگان

جان مورونگی

گروه فلسفه دانشگاه وست چستر

مشاركت كنندگان:

جان هکر رایت

گروه فلسفه دانشگاه گوئلف

دنیل سینکلر

دانشكده حقوق دانشگاه فوردهام

پیتر دی هرشوک

مرکز شرقی-غربی

آندریا سالیوان کلارک

گروه فلسفه دانشگاه ویندزور

همكاران:

پیتر سینگر

مرکز دانشگاهی برای ارزشهای انسانی دانشگاه

پرينستون

ییپ فای تسه

مرکز دانشگاهی برای ارزشهای انسانی دانشگاه

پرينستون

سامول جي لوين

مرکز حقوقی تورو

كولين مارشال

گروه فلسفه دانشگاه واشنگتن

جویی میلر

گروه فلسفه دانشگاه وست چستر

فصل ۱

مقدمه: ماشینهای اخلاقی

ماشينهاي اخلاقي

این کتاب، برای دانشمندان داده و افراد علاقهمندی است که در برخی جهات آن دچار تردید شدهاند، یا به طور خلاصه، راه درست و غلط استفاده از دیتا را به افراد نشان دهد و از استفادهی غیراخلاقی آن جلوگیری کند.

به نظر میرسد که اهمیت علم داده در زندگی روزمره بسیار کم است! این امر باعث می شود که مردم عادی حتی در درک کردن این فناوری قدر تمند، کاملا ناتوان باشند؛ چه رسد به شکل دهی یا اداره ی آن! از طرفی خیلی از دانشمندانی که در این زمینه مشغول فعالیت هستند، نه زمان کافی برای کسب معلومات اخلاقی را دارند و نه منابع کافی برای اینکه ذهن خود را در گیر اهمیت اخلاق در این زمینه کنند. در صورتی که این فناوری می تواند تأثیرات اخلاقی زیادی را بر جامعه وارد کند. این کتاب در جهت کاهش این کمبودها نوشته شده است تا چراغ راهی باشد برای کسانی که به اخلاق در این حوزه اهمیت می دهند. برای این ایده که «دانشمندان باید اخلاق را بیاموزند»، تفکراتی مانند در این حوزه اهمیت می در مورد اخلاق به کسی بیاموزید، مردم آن را میسازند» وجود دارد. البته قسمتی از آن درست است، مردم یک جامعه، اخلاق را میسازند.

امروزه ما با یک پدیده ی بسیار قدرتمند و البته بسیار پر خطر به نام «علم داده» روبرو هستیم؛ بنابراین، باید اخلاقیات و ضوابط این حوزه به صورت گسترده آموزش داده شود.

برای اینکه این کتاب تا حد امکان مفید و دوستانه واقع شود، سعی کردیم مطالب را با لحنی ساده بیان کنیم. در این کتاب، ۷ مثال واقعی که استفاده نادرست از علم داده را نشان میدهند، بیان میکنیم. ما همچنین با چندین دانشمند برجستهی اخلاق تماس گرفتیم تا در هر مورد نظراتشان

را بپرسیم. همچنین برای ارائه ی طیف وسیع رفتارها و اخلاقیات انسانی، از سه دیدگاه غرب نسبت به اخلاق، فراتر رفتیم، سه رویکرد غرب عبارتند از: نتیجه گرایی(فایده گرایی)، دین شناسی و رفتار با تقوا. رویکردهایی که به طور اضافی بررسی کردیم: بودایی، یهودی، بومی و آفریقایی. هر یک از این رفتارها و رویکردها، می توانند زاویه ی دید متنوعی را ارائه کنند که ممکن است به آن فکر نکرده باشیم. هدف ما این است که درک کاملی از هر رویکرد ارائه دهیم، یک جعبه ابزار کامل برای روبرویی با چالشهای آینده.

همانطور که میدانیم، یک مشکل خاص، میتواند با زوایای دید متفاوت (رویکردهای اخلاقی متفاوت که اشاره کردیم)، به طور مختلف تحلیل و بررسی شود. توانایی تحلیل معضل از دیدگاههای مختلف، لازمهی «تفکر انتقادی» است. امیدوارم این کتاب دیدگاه گستردهای را در اختیار خواننده قرار دهد!

علم داده چیست؟

علم داده، اصولی است برای استخراج دیتاهای غیر بدیهی و الگوها از مجموعه دیتاهای بزرگ. از طرفی هوش مصنوعی را میتوان هر گونه پردازش اطلاعات که کارکرد روانی را انجام میدهد، اطلاق کرد. مثلا پیشبینی، تداعی کردن، تخیل کردن، برنامهریزی و به طور کلی، هر پردازشی که تا کنون موجودات زنده قادر به انجام آن بودند.

ماشین لرنینگ (ML) زیرمجموعهای از علم داده و بخش رو به رشدی از این زمینه است. بر خلاف GOFAI ماشین لرنینگ (ML) شکلی از هوش مصنوعی است که از رویکردهای آماری برای یافتن الگوها در دنیا (که بهم ریخته است) استفاده می کند. در خیلی جهات، (ML) پاسخی برای شکستهای زودهنگام هوش مصنوعی سمبلیک (GOFAI) در بیرون از فضای آزمایشگاهی بود، به دلیل اینکه GOFAI قادر به پردازش پیچیدگی دنیای واقعی نبود.

الگوریتههای ML، با لایههای موازی اطلاعاتی که ارائه می شوند، آموزش داده می شوند و می توانند به روشهایی بیاموزند که نظارت نشده و نسبتا مرموز هستند! خیلی شبیه عملکرد مغز ما (از یک روش یا تابع استفاده می کند و آن را بر روی مجموعه ای از دیتا اعمال می کند). مانند تابعی که ایمیلهای به درد نخور (هرزنامه) را شناسایی می کند؛ این تابع بر روی مجموعه ای از ایمیلها اعمال می شود یا مشخص شود که کدام ایمیل به درد نخور است.

ویژگیهای هرزنامهها و غیر هرزنامهها قبلا توسط انسانهایی که تفاوت را میدانند، برای الگوریتم برچسب گذاری می شود. از طرف دیگر، یادگیری بدون نظارت، شامل هیچ برچسبزنیای نمی شود و ما نمی دانیم که دنبال چه فاکتورهایی هستیم! این الگوریتم در ابتدا مجموعهای دیتا دریافت می کند و بررسی می کند که کدام ویژگیها مرتبط هستند. برای مثال، یک الگوریتم بدون نظارت، ممکن است که به تصاویر متعددی از سگ نگاه کند و تعیین کند چه ویژگیهایی جوهرهی «سگ بودن» را به وجود می آورد. زمانی هم که با یک تصویر جدید روبرو می شود، می تواند تصمیم بگیرد که سگ است یا خیر.

امروزه ابزارهای علم داده خیلی کاربرپسندتر شدند و تازهواردان و حتی افرادی که آموزش کمی دارند، به راحتی می توانند وارد این زمینه شوند. این به این معنی است که هیچ وقت انجام کار با نتایج بد در این زمینه، به این آسانی نبوده است! بنابراین عواقب پروژههایی بد، باید توسط کسانی که وظیفه ی طراحی یا اجرای آن را دارند، پیش بینی شود.

همانطور که کِلِهِر (Kelleher) توضیح میدهد: «دیتا یا داده»، عنصری است که از دنیای واقعی انتزاع شده است و «اطلاعات»، دادههایی هستند که سازماندهی شدند تا مفید واقع شوند و «دانش» درک دقیق اطلاعاتی هست که دادهها به ما میدهند. اما با ارزش تر از همه، خرد است؛ که زمانی رخ میدهد که دانش را برای هدف خوب به کار ببریم. هدف ما این است که به خوانندگان خود کمک کنیم تا این خرد را توسعه دهند؛ که فکر میکنیم در قلب اخلاق علم داده قرار دارد.

بنابراین، اخلاق فقط بخشی از انجام خوب علم داده است. این یعنی، یک مشکل در دنیای واقعی، بسیار فراتر از جنبههای فنی آن است و البته اینکه یک سیستم چگونه قرار است زندگی افراد را تحت تاثیر قرار دهد نیز، اهمیت دارد!

موارد مطالعاتي

مورد۱ – مورد اول اخلاق تحقیق و روش علمی

مورد مطالعاتی اول، خواننده را با مفاهیمی مانند تکثیرپذیری، دقت و اعتبار آشنا می کند. بسیاری از این بحثها بر اساس تلاشهای اخیر در روانشناسی و همچنین علوم اجتماعی و پزشکی استوار شده است تا به واقعیتی که قسمت قابل توجهی از نتایج منتشر شده قابل تکثیر یا اعتبارسنجی نیستند، یاسخ دهند.

این مورد، سوءرفتار تحقیقاتی در آزمایشگاه غذایی کورنل

(Cornell Food and Brand Lab) به وسیله ی برایان وانسینک (Brian Wansink) را شرح میدهد. مشخص شد که او برای نتایج از چندین روش غیر علمی و البته غیر اخلاقی استفاده کرده است. روشهایی از جمله: cherry picking (علنی کردن نتایج دلخواه)، روش لافضیه سازی پس از مشخص شدن نتایج تجربی) و روش p-hacking (دستکاری داده ها برای به دستآوردن یک نتیجه آماری معنی دار).

آقایان «سینگر» و «فای تسه» تفسیری بر رفتار «وانیسنک» از دیدگاه فایده گرایی ارائه می دهند. این دو بر اهمیت راست بودن نتایج علمی که دیگران به آن تکیه می کنند، تأکید دارند. کسانی که این وظیفه را به عهده گرفتهاند تا شواهد علمی و تجربیای را که دیگران از آن استفاده می کنند، ارائه دهند، درواقع بار سنگینی را بر دوش دارند. آنها باید این کار با به بهترین نحو ممکن انجام دهند.

مورد۲ – مدلهای ماشین در دادگاه

الگوریتمهای ML، در چندین پرونده ی جنایی مورد استفاده قرار گرفت و البته اشکال اخلاقی را نیز به بار آورد. حتی بهترین مدلهای تائید شده نیز در زمینههای اجتماعی مختلف نیز عملکر متفاوتی دارند. حتی مدلهای عالی نیز که توسط انسان استفاده می شوند، می توانند عواقب ناخواستهای را شامل: «تبعیض»، «تعصب» و «سوءاستفاده ی عمدی» به بار بیاورند.

استفاده از مدل Markov chain Monte Carlo (MCMC) منجر به معضل اخلاقی می شود. زیرا این مدل نمی تواند به طور کامل تکرار شود و درنتیجه شواهد تولید شده توسط آن نیز قابل تکرار نیست.

این مسائل از طریق یک مطالعه درباره الگوریتمهای ترکیب DNA و نقش آنها در محاکمه

نادرست «اورال نیکولاس هیلاری» (Oral Nicholas Hillary) در قتل یک پسر جوان در پاتسدام، نیویورک، توضیح داده می شوند. در این مورد، تحقیقات پلیس و محاکمه شامل عوامل قویی از تعصب شخصی و نژادی علیه هیلاری بود، که یک مربی محبوب و موفق با ریشههای آفریقایی-کارائیبی بود. این موجب شد تفسیر بسیار تعصب آمیزی از شواهد DNA برای متهم، ساخته شود. بازرسی شد که شواهد ناقص و غیرقابل اعتماد بوده و به درستی توسط دادگاه از پرونده حذف شده است، که در نتیجه به هیلاری تبرئه شد.

«ساموئل جی لووین» از دیدگاه اخلاق یهودی، استفاده از مدلهای یادگیری ماشینی در سامانه عدالت کیفری را مورد بررسی قرار میدهد و به بررسی تنشها (در واقع تناقض) بین جبر و اراده آزاد در اخلاق یهودی پرداخته است.

ما همه عاملان اخلاقی هستیم و مسئول انتخابهای خودمان هستیم. اما اگر اعمال ما پیش از این تعیین شده باشند، آیا ما در حقیقت دیگران را برای تصمیماتی که نگرفتهاند، قضاوت نمی کنیم؟ طوری دیگر بیان می کنم: اگر اعمال ما از پیش تعیین شده باشند، این به معنای آن است که پیش تر مشخص شدهاند و نشان می دهد که ما کنترلی بر روی آنها نداریم. جملهای که شما ارائه دادهاید، سؤالی را مطرح می کند که آیا عادلانه است که افراد را برای تصمیماتی که آنها جز گزینههایی که می توانستند انتخاب کنند، قضاوت کنیم؟ به عبارت دیگر، اگر انتخابهای یک شخص از پیش تعیین شده باشد و او اراده آزادی نداشته باشد، آیا منصفانه است که او را برای آن تصمیمات مسئول دانسته و قضاوت کنیم؟

این را می توان در استفاده گسترده از مدلهای ماشینی برای پیشبینی میزان تکرار جرم و احکام و تصمیم گیری برای دریافت وثیقه برای متهمان مشاهده کرد. بسیاری از قوانین جزایی ما مبتنی بر ایدههایی در مورد اختیار است که از یهودیت گرفته شده و از طریق ادیان ابراهیمی منتشر شده است. تنش بین جبرگرایی و اراده آزاد در بسیاری از تصمیم گیری ها در سیستم عدالت کیفری ما نفوذ می کند. در همین حال، کسانی که به جای عدالت به دنبال قدرت هستند، می توانند از فناوریهای علمی به گونهای سوء استفاده کنند که از مرزهای اخلاقی خارج شود.

«کالین مارشال» اثباتهای تولیدشده توسط مدلهای ماشین را از دیدگاه اخلاق «دانتولوژیک» بررسی می کند، که به مدت طولانی نگران شناسایی و از بین بردن اشکالاتی از نوع ناعادلانه گرایی در تصمیمات تصمیم گیری اخلاقی بوده است که برخی افراد را نسبت به دیگران در مزیت قرار می دهد. تصمیمات اخلاقی باید آزمون همگانی را پشت سر بگذارند: اگر یک اقدام همگانی نباشد، به این معناست که همه انجام دهندگان در یک موقعیت مشابه، به احتمال زیاد یک انتخاب مشابه را انجام خواهند داد. این باید همه دانشمندان داده را تشویق کند که به تأثیرات مدلهایشان از دیدگاه افرادی که تحت تأثیر قرار می گیرند نگاهی بیندازند. این نیازمند این است که عاملان اخلاقی از دیدگاه خود، گاهی اوقات فایده گرایی، خارج شوند. اگر همه به این شیوه عمل کنند، سیستمی که ما میخواهیم در آن به طور غیرعادلانه توسط یک تحلیلگر جزئی یا یک الگوریتم تعصبی اتهام شویم، چگونه خواهد بود؟ سیستمهایی که شامل ناعدالتی غیرمشروع هستند، از نظر اخلاقی غیرمجاز هستند و باید استفاده سیستمهایی که شامل ناعدالتی غیرمشروع هستند، از نظر اخلاقی غیرمجاز هستند و باید استفاده نشوند.

مورد۳ - رسانههای ساختگی و خشونت سیاسی

در این مورد، دو مثال را بررسی می کنیم:

۱- مثال اول در مورد سخنرانی رئیس جمهور «گابن علی بونگو» (Gabonese Ali Bongo) در شب سال نو سال ۲۰۱۹ است. این ویدئو برای فرونشاندن ترسها در مورد بیماری اخیر «بونگو» طراحی شده بود. اما زمانی که این ویدئو به عنوان یک دیپفیک (deepfake) شناخته شده، تنشهای سیاسی را برانگیخت. سربازان گارد جمهوری خواه، کودتای نافرجامی را در لیبرویل راه انداختند؛ به این دلیل که «بونگو» دیگر در رأس کار نیست و نمی توان به حزب حاکم اعتماد کرد. کودتا با خشونت سرکوب شد و منجر به کشته شدن دو سرباز و بازداشت خیلیها شد. ولی بعدا

مشخص شد که ویدئو کاملا واقعی بوده! در ویدئو به نظر میرسد که اثرات (deepfake) روی «بونگو» مشاهده می شود، ولی درواقع تاثیرات بعد از عمل باعث این موضوع شده بود! چشمهای «بونگو» به طور غیر طبیعی در ویدئو مشاهده می شود که گمان (deepfake) را می رساند.

7- مثال دوم به «فیکهای کم عمق» (shallow fakes) علیه زنان در هند، به ویژه روزنامه نگاران و سیاستمدارانی که از حزب حاکم انتقاد می کنند، می پردازد. این رسانههای دستکاری شده شامل سایتهای حراج جعلی هستند که مدعی «فروش» زنان هستند و آنها را در شرایط تحقیر آمیز جنسی «پورنوگرافی» به تصویر می کشند. خبرنگاران زن در هند متوجه شدهاند که پورنوگرافی تقلبی می تواند باعث ویرانی روحی شان شود و زندگی حرفهای آنها را به پایان برساند فقط به این دلیل که در دسترس عموم قرار گرفتهاند! و نه به این دلیل که کسی باور کند این عکسها و ویدئوها "واقعی" هستند.

در واقع، رسانههای مصنوعی در زمینههای بیشتری وارد زندگی ما می شوند. محتوایی که میخوانیم به طور فزایندهای توسط هوش مصنوعی تولید می شود! پدیدهای که اخیراً حتی در مجلات علمی با داوری مشابه نیز دیده می شود. یعنی هوش مصنوعی مطلب علمی تولید می کند!

معنای زندگی در دنیای رسانههای دستکاری شده چیست؟ دنیایی که دیگر نمی توان حقیقت را به طور قابل اعتماد تعیین کرد و روی آن توافق کرد، یا حتی در دنیایی که حقیقت دیگر اهمیتی ندارد؟ الگوریتمهای هوش مصنوعی ممکن است به ما در شناسایی و حذف رسانههای مصنوعی کمک کنند، اما نمی توانند این مشکلات عمیق تر را برطرف کنند.

«سینگر» و «فای تسه» به مشکلات ناشی از رسانههای مصنوعی (شبکههای اجتماعی دستکاریشده) از دریچه اخلاق فایده گرایانه نگاه می کنند. آنها بر اهمیت حقیقت تأکید می کنند که (حقیقت) به معنای استفاده از روش علمی و شواهد تجربی معتبر برای تصمیم گیری است. در غیر این صورت، فقط اعتمادمان را نسبت به نهادهای اصلی بیشتر از دست میدهیم. اعتماد و نهادهای قوی (اصلی) که رفاه افراد جامعه ما را ارتقا می دهند، با ارزش گذاری ما ساخته می شوند. پورنوگرافی چه به

صورت کم عمق و چه به صورت عمیق، به طور ویژه سلامتی را تخریب می کند و توسط اخلاق «فایده گرایانه» رد می شود. این (پورنوگرافی عمیق و کم عمق) در خدمت تقویت این عقیده که: "زنان وسیلهای برای سرگرمی دیگران هستند" است. این امر می تواند آسیبهایی از جمله: ارعاب (ایجاد رعب و وحشت برای زنان)، ظلم و ستم و وادار کردن زنان به انجام کارهایی خلاف قوانین زندگی عادی، داشته باشد.

«مورانگی» از دیدگاه اخلاق «اوبونتو» مینویسد. آبه طور کلی، «اخلاق اوبونتو به عنوان مجموعهای از ارزشها تعریف میشود که از میان آنها میتوان به روابط متقابل، خیر مشترک، روابط مسالمتآمیز، تأکید بر کرامت انسانی، و ارزش زندگی انسانی و نیز اجماع، مدارا، و احترام متقابل اشاره کرد».] او تشویق میکند که دادهشناسان نقش خود را به عنوان معماران جهانی که در آن زندگی میکنیم درک کنند و بر پیامدهای ساخت و ساز جهان خود تأمل کنند. او خاطرنشان میکند که علم داده در حال حاضر به عنوان یک تلاش خنثی و غیرسیاسی تدریس میشود، اما اثرات آن بر مردم آفریقا چیزی جز خنثی است. در اخلاق بومی آفریقایی، رفاه جامعه همزمان، اخلاقی و سیاسی است و شامل هر دو «فرد» و «جامعه» میشود. هوش مصنوعی هر دو را با تجاوز به (فرهنگ) جوامع در آفریقا و سراسر جهان، و با تضعیف حس مشترک، نظم اجتماعی بومی و ارزشهای اجتماعی جوامع در آفریقا و سراسر جهان، و با تضعیف حس مشترک، نظم اجتماعی بومی و ارزشهای احتماعی که اساس زندگیهای اصیل و اخلاقی را تشکیل می دهند، تضعیف می کند.

«میلر» و «سالیوان-کلارک» از اخلاق بومی برای بحث در مورد راههای مختلف استفاده از دادهها برای دستکاری، اجبار، کنترل، سرکوب و سلب حق رای گروههای خاص استفاده می کنند. افراد بومی اغلب هدف دادههایی با هدف مشخص، از این طریق بودهاند. این امر، منجر به رشد «جنبش حاکمیت دادههای بومی» شده است که استقلال و کنترل بر دادههایشان و نحوهی استفاده از آنها را به خودشان برمی گرداند.

مورد۴ - بیومتریک و تشخصی چهره

در این مورد، به بررسی مسائل اخلاقی ناشی از استفاده از «بیومتریک» به عنوان نوعی کلیدشناسایی میپردازیم. در دنیایی که اطلاعات مانند گنج است، بسیار مهم است تا افراد ابزار معتبری برای احراز هویت و جلوگیری از دسترسی به دیتاهای خصوصی خود داشتهباشند. کلیدهای (فرمهای) بیومتریک، خیلی از این مشکلات را حل می کنند؛ آنها کلیدهایی کامل و قابل اعتماد هستند و از سایر آشکال شناسهها (پسورد، شمارهی تلفن، ایمیل، الگوها و ...)، امن تر هستند. هرچند، زمانی که بیومتریکها توسط مقامات برای نظارت و پزشکی قانونی استفاده شوند، می توانند مشکلات اخلاقی ایجاد کنند. در این مورد، ما به استفادهی نادرست «پلیس سوارهی سلطنتی کانادا (RCMP)» اشاره می کنیم، که توسط کمیسیونر حریم خصوصی کانادا؛ به عنوان نقص قوانین حریم خصوصی شناخته شد.

افراد (RCMP) از سیستم تولید شده توسط شرکتی به نام (Clearview AI) برای جستجوی مظنونان و یافتن کودکانِ قربانی استثمار جنسی آنلاین، استفاده کرده بود. عکسهای استفاده شده توسط توسط Clearview، از شبکههای اجتماعی و سایر سایتهای اینترنتی گرفته شده بود و اسما «عمومی» بود. بنابراین RCMP استدلال کرد که استفاده آنها از این عکسها قوانین حریم خصوصی را نقض نمی کند. ولی با این حال باید توجه داشت که دیتای گرفته شده از سایتهای عمومی نیز باید با رضایت کابر آن دیتا باشد؛ وگرنه منجر به نقض مشکلات حریم خصوصی می شود.

«داودزول» و «گلتز» اظهار داشتند که تصمیم هوش مصنوعی Clearview برای به کارگیری فناوری تشخیص چهره در جنگ اوکراین، هم قوانین بینالمللی در گیریهای مسلحانه و هم ارزشهای بشر دوستانه را نقض می کند. ما استدلال می کنیم که سیستمهای دادهای که پتانسیل هدف قرار دادن غیرنظامیان یا نقض قوانین در گیری مسلحانه را دارند، غیراخلاقی هستند و استفاده از آنها باید ممنوع شود.

«میلر» و «سالیوان کلارک» دادههای بیومتریک را از منظر ارزشهای بومی تجزیه و تحلیل می

کنند. دادههای بیومتریک به خودی خود غیراخلاقی و مضر نیستند، اما ممکن است به روشهایی غیراخلاقی و آسیب رسان مورد استفاده قرار گیرند. این امر، به خوبی توسط افراد بومی درک میشود، زیرا اغلب تجربه کردهاند که از دادهها، علیه آنها استفاده شده است. برای بررسی حریم خصوصی، نباید یک دیدگاه و زاویهی دید را برای همه تعمیم داد، بلکه برای هر قوم یا گروه، باید ارزشها و هنجارهای آنها و حتی ارزشهای بومی را نیز دخیل کرد. بررسی این موضوع به صورت تک بعدی، کار درستی نیست. میتوانیم از ارزشهای فطری برای این سؤال استفاده کنیم که آیا استفاده از دادههای بیومتریک دادههای بیومتریک در روابط را مختل می کند؟ آیا استفاده از دادههای بیومتریک در دادرسی کیفری، باعث ایجاد حس اعتماد بیشازحد به گناهکاری متهم میشود؟ و باعث میشود که از فروتنی که یک ارزش فطری است، دلسرد شود؟ راه درست این است که برای استفاده از دیتای مردم، از آنها اجازه گرفته شود و البته حاکمیت و خودمختاری برای دادههایشان را به مردم بر گردانده شود.

مورد۵ - تعدیل محتوا: سخنرانی خطرناک و پاکسازی قومی در میانمار

این مطالعه موردی به بررسی استفاده از هوش مصنوعی در تعدیل محتوا می پردازد یعنی اینکه چگونه باید محتوا و دیتا در فضای مجازی کنترل شود. مثالی هم از سخنرانی ضد «روهینگیا» (شهری در میانمار) در Facebook که پاکسازی قومی آنها توسط نیروی دولتی در میانمار را در پی داشت. این موضوع، بحثهای زیادی در مورد اینکه چه محتوایی باید در پلتفرمهای شبکههای اجتماعی ممنوع شود ایجاد کردهاست.

الگوریتمهای ML باید در کنار نیروی انسانی کار کنند تا مؤثر باشند. در عین حال، تعدیل و کنترل محتوای گذاشته شده توسط انسان، کاری سخت و خطرناک است؛ زیرا می تواند شکایت صاحبان محتوا را در پی داشته باشد.

شرکتهای شبکههای اجتماعی، در حال توسعهی دستورالعملهای تعدیل محتوا هستند و البته هیچوقت معلوم نیست که چه محتوایی باید ممنوع شود! محدودیتهایی که توسط هوش مصنوعی شناسایی و حذف میشود، میتواند تاثیر دلخراشی در «آزادی بیان» داشتهباشد. برای کسانی که دیتایشان حذف و کنترل شده، اغلب اطلاعات کمی در اختیار میگذارند و برای کسانی که آزادیشان محدود شده، هیچ توسلی وجود ندارد.

در عین حال، برای کسانی که از طریق تهدید، آزار و اذیت، پورنوگرافی جعلی، رادیکالیسم یا رادیکالسازی (هواداری از تغییرات ریشهای در جامعه، تغییرات بنیادی و ریشهای) یا کلاهبرداری توسط محتوا در شبکههای اجتماعی آسیب دیدهاند، اغلب راهحلهای کمی در برابر پلتفرمهای شبکههای اجتماعی قرار دارد.

«هرشاک»، محتوای مدیریت را از دیدگاه اخلاق بودایی تحلیل می کند. Facebook مسئولیت اخلاقی دارد که تعقیب منافع تجاری خود را به گونهای انجام دهد که آسیب نرساند، و وقتی که اجازه داد تا سخنان بد و نفرتانگیز در برابر «روهینگیا» در پلتفرم خود گسترش یابد، این مسئولیتها را نادیده گرفت. «هرشاک»، اشاره به ابهام مرزهای اخلاقی توسط پلتفرمهایی مانند Facebook دارد. این کار باعث پخش مسئولیت و آسیب در بین گروهها، افراد و عوامل متنوع می شود.

در تصمیم گیری درباره نحوه ی مدیریت محتوا در آینده، ارزشهای «بودایی» به ما یاد می دهند که از سوءاستفاده، داستانسازی و شایعه، غیبت، تهمت، دروغ و نفرت که در شبکههای اجتماعی بسیار شایع هستند، پرهیز می کنند. این ویژگیهای اخلاقی و رفتاری در بودیسم (آئین بودایی) ارزشمند است: «شفقت، مهربانی، متانت، و شادی در اقبال دیگران» - که به وضوح وجود ندارند و ما می توانیم در تمام تعاملات خود با دیگران، از جمله در شبکههای اجتماعی، آنها را پرورش دهیم.

«هکر-رایت» از دیدگاه اخلاق فضیلت محور به سخنان نفرت انگیز و بد در مدیریت محتوا نگاه می کند. چه نوع فضایلی باید از طریق پاسخهای ما به مدیریت محتوا ترویج یابند یا کنار گذاشته شوند؟ ما هرگز نمی توانیم همه محتوای مضر را از شبکه های اجتماعی حذف کنیم، و این به تنهایی باعث ارتقای یک جامعه نمی شود. از این گذشته، رسانه ها دقیقاً به این دلیل مؤثر هستند که ما به آن ها

اجازه می دهیم دیدگاههای قبلیِ ما را تقویت کنند. به این ترتیب، همه ما خواسته یا ناخواسته، در دستکاری رسانههای اجتماعی شرکت می کنیم (منظور این است که در رسانهها، خواسته یا ناخواسته، فعالیت می کنیم). ما می توانیم با پرورش فضیلتهای مهمی مانند شجاعت اخلاقی، تفکر انتقادی و تمایل به ارتقای جامعه (از جمله کسانی که با ما مخالف هستند) با این کار مقابله کنیم. به این ترتیب، می توانیم به نوعی خرد عملی دست یابیم که از پرورش عادتی و صد البته آگاهانهیِ فضایلی که ارسطو معتقد بود منجر به رفاه است، ناشی می شود.

«میلر» و «سالیوان کلارک» به تعدیل محتوا از دریچه اخلاق فطری و ذاتی نگاه می کنند که همه چیز را به هم مرتبط می بیند. Facebook درک نکرد که محتوای موجود در پلتفرم آنها چگونه روی «روهینگیا» تأثیر می گذارد. الگوریتمهای آنها، سخنرانیهای بسیار جذاب را در اولویت قرار می داد، حتی زمانی که نفرت و دشمنی را ترویج می داد و خشونت علیه یک گروه آسیب پذیر را تقویت می کرد! این اقدامات باعث ایجاد نوعی ناهماهنگی و عدم تعادل می شود که اغلب باعث آسیب می شود. Facebook همچنین نتوانست ارزش مهم فروتنی در تفکر را پرورش دهد. کسانی که سیستمهای ML را طراحی و اجرا می کنند، موظفند از محدودیتهای الگوریتمهای خود و همچنین پتانسیل آنها برای سوءاستفاده، آگاه باشند. «میلر» و «سالیوان–کلارک» به نکتهی مهمی اشاره می کنند که چندین مشار کت کننده به آن اذعان دارند، این که: «کلمات قدرت دارند». الگوریتمهایی که گفتار خاصی را برای دیگران تبلیغ می کنند یا باعث ایجاد ابهام می شوند نیز قدرت دارند، و باید با فروتنی و در نظر گرفتن رفاه دیگران از آنها استفاده کرد.

مورد۶ - بدافزار ذهنی: الگوریتمها و معماری انتخاب

در سال 2013، شرکت تجزیه و تحلیل داده «کمبریج آنالیتیکا» شروع به جمع آوری اطلاعات در Facebook برای ایجاد پروفایلهای روانشناختی عمیق روی دهها میلیون کاربر بدون، رضایت آنها کرد. سپس این دادهها به بازاریابان فروخته شد، از جمله چندین کمپین سیاسی. این رسوایی منجر به ورشکستگی «کمبریج آنالیتیکا» و میلیاردها دلار جریمه برای Facebook شد! رسوایی «کمبریج آنالیتیکا» نشان داد که جمع آوری اطلاعات حساس روانشناختی از کاربران رسانههای اجتماعی و استفاده از این دادهها به روشهایی که آنها را دستکاری میکنند (اغلب بر خلاف منافع مردم)، چقدر آسان است! این مورد، دقیقا یک مورد برجسته از چیزی است که ما «برافزار ذهنی» مینامیم. «بدافزار ذهنی» اغلب بر علیه کاربران به شیوههایی استفاده میشود که نه صرفاً برای پیشبینی رفتار آنها طراحی شدهاند (برای "تحت فشار دادن"، دستکاری و تغییر رفتار آنها طراحی شدهاند (برای "تحت فشار دادن"، دستکاری و تغییر رفتار آنها طراحی شدهاند (برای "تحت فشار دادن"، دستکاری و تغییر

بهره بردن از قدرت روانی الگوریتمها برای افراد سیاسی آسان است. از زمان رسوایی «کمبریج آنالیتیکا»، انتقادات بیشتری مبنی بر: اینکه شرکتهای شبکههای اجتماعی در مقابله با «لایکها» و «فالوورها» نادرست و دستکاری شده و دیگر اشکال تعامل مصنوعی و غیرواقعی شکست خوردهاند؛ و اینکه از این موضوع برای دستکاری در انتخابات و سرکوب استفاده شده است، وارد شده است.

«هرشاک» به تعدیل محتوا از دیدگاه اخلاق بودایی نگاه می کند. همیشه، همه ی شرکتهای شبکههای اجتماعی، محتوا را برای کاربران خود فیلتر و تعدیل می کنند، و ما باید مراقب باشیم که آنها چگونه این انتخابها را انجام می دهند، چه کسی مسئول این انتخاب است و چه ارزشهایی در اولویت هستند؟ معماری انتخاب دیجیتالی که ایجاد می کنیم باید رفاه فردی و اجتماعی را افزایش دهد. در حالی که نیاز به تقویت آزادی شخصی وجود دارد، ما باید آگاه باشیم که این پتانسیل این را نیز دارد که کاربران را در انتخابهای گذشته خود قفل کند و در نتیجه آزادی آنها را محدودتر

کند. این ممکن است به سادگی منجر به این شود که تودههای بشریت «زندگیهایی را داشته باشند که در آن هرگز لازم نیست از اشتباهات درس بگیریم یا در رفتار سازگارانه شرکت کنیم». در اخلاق بودایی، همه چیز به هم مرتبط است. زیرساختهای دیجیتالیای که ما ایجاد میکنیم نه تنها بر انتخابها، رفتار و روابط اجتماعی ما تأثیر میگذارد، بلکه اساساً چیزی که هستیم را تغییر میدهد!

«هکر رایت» بحث خود را در مورد انتخابها، به وسیله ی رفتار با فضیلت ادامه می دهد. «ارسطو» فاعل نیکوکار را کسی توصیف می کند که به دنبال خیر است و از منکر دوری می کند. یک مامور پاکدامن به دنبال خیر خواهد بود، اما آنها همچنان به سمت برخی از رذایل کشیده می شوند و با انتخاب درست مبارزه خواهند کرد. یک مامور رذیل نیز با جذب خود به سمت رذیله، بدی و تباهی مبارزه می کند، اما آنها قدرت اراده کافی را برای مبارزه ندارند. پس از شکست خوردن در مبارزه بین فضیلت و رذیلت، ممکن است که احساس شرمندگی کنند. از سوی دیگر ، یک ایده آل غلط (که فکر می کنند خوب و درست است) را پذیرفته اند، و بنابراین آنها با تسلیم شدن به رذیلت، فکر می کنند که رذیلت برای زندگی خوب است، ولی در اشتباهاند.

شبکههای اجتماعی و شرکتهای بازی سازی طراحی شدهاند تا از طریق تاکتیکهای هوشمندانه ی دستکاری و غلبه بر قدرت اراده کاربران، همه را، به جز فضیلت ترین کاربران جذب کنند (فقط کاربران فضیل که درست کاراند، جذب نمی شوند). پرورش فضایل و تقویت اراده، می تواند ابزار موثری برای غلبه بر انبوه بدافزارهای ذهنی ای باشد که هر روزه با آن مواجه هستیم.

«مارشال» به بدافزارهای ذهنی از زاویهی دئونتولوژیک (نگاه دینی) نگاه می کند. هر گونه تلاش برای تأثیر گذاری بر دیگران، ابتدا باید در جهت یک هدف اخلاقی باشد. در اخلاق دین شناسی، استفاده از دیگران به عنوان وسیلهای برای رسیدن به هدف ممنوع است. ما نمی توانیم برای تحقق منافع خود دیگران را زیر پا بگذاریم، کاری که بسیاری از شرکتها و بازاریابان شبکههای اجتماعی انجام می دهند! دوم، هر نوع نفوذ اخلاقی و تأثیر گذاری باید مبتنی بر صداقت و گفتمان عقلانی و منطقی باشد. بدافزار ذهنی به دنبال جذب چیزی است که «کانمن» (Kahneman) آن را تفکر «سیستم ۱» می نامد (تعریف سیستم 1؛ پاسخهای احساسی و خودکار (سریع و آسان) که در ابتدا به

اطلاعات جدید می دهیم). با این حال، هر تلاش برای تأثیر گذاری، حتما باید روش تفکر «سیستم 2» را نیز در گیر کند (تعریف سیستم 2؛ روشهای تفکر آگاهانه، منطقی و مشورتی (آهسته و دشوار)). کسانی که الگوریتمها را به صورت اخلاقی و برای تأثیر گذاری به کار می برند، باید در مورد نحوه عملکرد الگوریتمها صادق و شفاف باشند. درنهایت، ما باید فرآیند مشورتی منطقی تصمیم گیری بر اساس اطلاعات خوب و دادههای تجربی صحیح را نسبت به پاسخهای سریع و احساسی اولویت دهیم؛ چیزی که امروز دقیقا برعکس آن در شبکههای اجتماعی درحال انجام است!

مورد۷ - هوش مصنوعی و موجودات غیر انسان

انسانها تنها موجودات زندهای نیستند که سیستههای ML بر منافعشان تأثیر می گذارند (چه به صورت مثبت و چه به صورت منفی). در این فصل، «سینگر» و «تسه» تحقیقات خود را در مورد روشهایی که الگوریتههای هوش مصنوعی بر رفاه حیوانات تأثیر می گذارند ارائه می کنند.

اول، آنها درباره ی تأثیرات مختلفی که نتایج موتورهای جستجو و الگوریتمهای توصیهای میتوانند بر نحوه تفکر ما در مورد حیوانات و در نتیجه نحوه برخورد ما با حیوانات تأثیر بگذارند، بحث می کنند. تعصب الگوریتمی در نتایج موتورهای جستجو و توصیه ی محتوا میتواند محتوا و تبلیغاتی را به ما ارائه دهد، که بر میزان تأثیر آن می افزاید. محصولات حیوانی ای که مصرف می کنیم در حالی که ظلم و آزار حیوانات در دنیای واقعی را پنهان می کنیم و کاربران را نسبت به این آسیب ها حساسیت زدایی می کنیم. مدلهای زبانی، می توانند «بار نزادپرستی» زبان را تقویت کنند که حیوانات را تحقیر می کند. این تأثیر زیادی بر رفاه حیوانات دارد (منظور این است که فرضا صفت درنده برای ببر درست است، ولی درواقع یک صفت منفی به حساب می آید، مدلهای زبانی ممکن است از این صفات استفاده کرده و ناخواسته محتوایی تولید کنند که گونه گرایانه و یا نژادپرستی را می رساند).

دوم، آنها در مورد استفاده از هوش مصنوعی در مزارع و کارخانهها بحث می کنند. مدلهای ML در صنعت مزرعه کارخانهای، برای جمع آوری اطلاعات در مورد حیوانات پرورشی، به منظور به دست آوردن سود حداکثری، استفاده می شوند. بیماری و مرگ و میر چقدر سود را به حداکثر می رساند؟ چه مقدار باید حیوانات تغذیه شوند تا رشد را، با پایین نگه داشتن هزینهها متعادل کند؟ آنها همچنین این موضوع مهم را مطرح می کنند که: چگونه رفتار حیوانات و حالات ذهنیشان را شناسایی و تفسیر می کنیم، زمانی که از دریچه چشم انداز خودمان، انسانی، نگاه می کنیم؛ ولی به راحتی حقوق شان را زیر پا می گذاریم. خروج هوش مصنوعی از ذهنیت انسانی و اتخاذ مجموعه ای از راحتی حقوق شان دا زیر پا می گذاریم. خروج هوش مصنوعی از ذهنیت انسانی و اتخاذ مجموعه ای از راحتی حقوق شان دا زیر پا می گذاریم. خروج هوش مصنوعی دا دهنیت انسانی و اتخاذ مجموعه ای از راحتی دارد.

«سینکلر» یک دیدگاه اخلاقی یهودی در مورد وظیفه رفتار با حیوانات به روشی درست و اخلاقی ارائه میدهد. در حالی که انسانها نسبت به سایر موجودات برتری دارند، اولین مردم گیاهخوار بودند و بعدها که فاسد شدند، اجازه یافتند گوشت بخورند. مفهوم جلوگیری از ظلم به حیوانات عمیقاً در اخلاق یهودی گنجانده شده است، از جمله اجازه دادن به حیوانات کار برای استراحت در شبها و لذت بردن از اوقات فراغت خود. «مارشال» دربارهی وضعیت اخلاقی حیوانات در اخلاق دئونتولوژیک بحث می کند. همه نسخههای اخلاق افضل (اخلاق وظیفهشناس، علماالاخلاق) اهمیت حقوق حیوانات را به رسمیت میشناسند، گرچه در مورد اهمیت حقوق حیوانات، موارد متفاوت و استثنا هم وجود دارد. اگر چنین است، پس استفاده از حیوانات به عنوان ابزاری صِرف برای اهداف خود از نظر اخلاقی دارد. اگر چنین است، پس استفاده از حیوانات به عنوان ابزاری صِرف برای اهداف خود از نظر اخلاقی غیرمجاز خواهد بود. او همچنین به این نکته مهم اشاره می کند که عدم احترام کافی به ادعاهای اخلاقی و حقوق دیگران نیز اخلاقی و حقوق حیوانات می تواند باعث شود که به طور کلی به ادعاهای اخلاقی و حقوق دیگران نیز احترام نگذاریم. باید از بی تفاوتی نسبت به رنج و احساس دیگران به شدت اجتناب شود (هرکس با احترام نگذاریم. باید از بی تفاوتی نسبت به رنج و احساس دیگران به شدت اجتناب شود (هرکس با احترام نگذاریم. باید از بی تفاوتی نسبت به رنج و احساس دیگران به شدت اجتناب شود (هرکس با

«مورانگی» تفسیری درباره حقوق اخلاقی حیوانات از منظر اخلاق آفریقایی ارائه میدهد. او نقشی را که استعمارزدایی در اخلاق هوش مصنوعی بازی می کند، بررسی می کند و اینکه آیا می توانیم

اخلاق هوش مصنوعی را طوری توسعه دهیم که به دنبال درک ماهیت اشتراکی «ما» باشد که قلب رفتار «اوبونتو» را شرح میدهد؟ معماران این فناوریها اغلب نمیتوانند «خود را فرزندان هوش مصنوعی یا مادران و پدران هوش مصنوعی ببینند». درعوض، آنها باید تشویق شوند تا به این فکر کنند که یک عامل اخلاقی به چه معناست، و چه چیزی به معنای رفاه است. این فضایی را برای یک هوش مصنوعی رهایی بخش به جای ظالمانه باز می کند (هوش مصنوعیای که رفاه حیوانات را نیز ارتقا می دهد؛ زیرا اگر به اندازه ی کافی به اینکه چه کسی هستیم و چیستیم فکر نکنیم، نمی توانیم حیوانات را به عنوان موجوداتی که از حقوق برخوردار هستند، تصور کنیم).

همهی مفسران این کتاب راهی به جلو برای دانشمندان داده ارائه می دهند تا در طراحی و استفاده از دادهها و سیستمهای هوش مصنوعی اخلاق را رعایت کنند. در واقع، در گیر شدن با نظرات مشار کت کنندگان مطمئناً نوعی خرد را تقویت می کند که «کلهر» از آن حمایت کرده است، و این امر کمک زیادی به حرکت در دنیای الگوریتمها و هوش مصنوعی می کند. اهمیت داده ها در این عصر قابل انکار نیست! این امر قدرت بزرگی را در دست دانشمندان داده قرار می دهد و همانطور که ضرب المثل قدیمی می گوید: "هر که بامش بیش، برفش بیشتر". ما واقعاً امیدواریم که این کتاب ابزارهای ارزشمندی را ارائه دهد که به همهی ما در انجام این مسئولیت بزرگ با عقل، شفقت و خرد کمک کند.

فصل ۲

مقدمه ای بر رویکردهای اخلاقی در علم داده

دانش علم فیزیک مرا به خاطر ناآگاهی از اخلاق، تسلی نمی دهد، اما علم اخلاق همیشه مرا به خاطر ناآگاهی از علم فیزیکی تسلی می دهد. (منظور نویسنده، تأکید مهم بودن علم اخلاق و ارزشهای انسانی است)

Blaise Pascal 1624-1624

مقدمه

فناوریهای یادگیری ماشین، در حال نفوذ به زندگی مردم عادی در سراسر جهان هستند. کاربران این فناوریها، خواسته یا ناخواسته در زندگی اصولی دارند که رویکردهای آن، در میان فلفسههای غربی ارائه نشده. بنابراین، ما چندین رویکرد اخلاقی غیر غربی را در کتاب آوردهایم.

اینها برای طراحان ارزش دانستن دارد، هم برای اینکه بتوانند کاوش اخلاقی خود را عمیق تر کنند و هم به این ترتیب که بتوانند بهتر درک کنند که چگونه فن آوریهایشان تفسیر، اتخاذ، استفاده و تنظیم میشود. ما خوششانس بودهایم که تفسیرهایی از دانشمندان برجسته در زمینههای اخلاق دئونتولوژیک، اخلاق نتیجه گرا (فایده گرا)، و اخلاق فضیلت و فطری، و همچنین از اخلاق اوبونتو، اخلاق بهودی، و اخلاق بومی و ذاتی دریافت کردهایم. ما امیدواریم که این به خواننده دید وسیع تری بدهد تا درباره ی فناوریهای یادگیری ماشین از دیدگاههای مختلف فکر کند و بفهمد که چگونه آنها توسط جوامع سراسر جهان پذیرفته می شوند و چگونه عمل می کنند. هر یک از این

رویکردهای اخلاقی در زیر به اختصار آورده شده است.

رفتار نتیجه گرایی و فایدهگرایی

توسط پیتر سینگر و ییپ فای تسه

نتیجه گرایی خانوادهای از نظریهها است که بر این عقیده هستند که درست یا نادرست بودن یک عمل بستگی به پیامدهای آن دارد یا به عبارت دیگر، وضعیتی که اعمال باعث ایجاد آن می شود.

فایده گرایی، در شکل کلاسیک خود، نظریه نتیجه گرایی است که منحصراً بر درد و لذت، یا شادی و بدبختی، به عنوان تنها پیامدهای اخلاقی مرتبط برای تعیین چگونگی ارزیابی پیامدهای اعمال تمرکز می کند. در اینجا تأکید بر این نکته حائز اهمیت است که فایده گرایی تنها در مورد ارزیابی درستی یا نادرستی اعمال نیست، بلکه در مورد ارزیابی خوب و بد حالتهای امور است، که بی طرفانه در نظر گرفته می شوند. به طور خاص، فایده گرایان معتقدند که همهی موجودات ذی شعور (آنهایی که می توانند درد و لذت را تجربه کنند) باید در نظر گرفته شوند و به علایق مشابه آنها باید وزن مشابهی داده شود. در کنار هم، فایده گرایی، این دیدگاه است که یک عمل نه تنها باید منفعت برساند، بلکه از نظر اخلاقی نیز لازم است که بیشترین مازاد خالص ممکن را از شادی نسبت به بدبختی (یا لذت بر درد) به همراه داشته باشد. و هر عملی که بر خلاف این اصل باشد، ممنوع و غیرمجاز است.

اعتراضات رایج به سودگرایی

یک اعتراض رایج به سودگرایی این است که ما را به انجام اعمال آشکاراً غیراخلاقی هدایت می کند! «داستایوفسکی» در «برادران کارامازوف»، «ایوان» را به چالش می کشدکه یک نوزاد را تا سرحد مرگ شکنجه کند تا برای همهی بشریت خوشبختی بیاورد. چالش «ایوان» به یک اعتراض معروف به سودگرایی تبدیل شده است. بیان ساختار اعتراض «داستایوفسکی» به طور رسمی این موضوع را بهتر نشان می دهد:

فرض ۱. اگر فایده گرایی درست بود، به درستی به ما می گفت که کدام اعمال درست و کدام نادرست است.

فرض ۲. فایده گرایی به ما می گوید که اگر شکنجه یک کودک بی گناه تا حد مرگ عواقب بهتری نسبت به هر عمل دیگری به همراه داشته باشد، آنگاه شکنجه یک کودک بی گناه تا حد مرگ کار درستی خواهد بود.

فرض ۳. شکنجه یک کودک بی گناه تا حد مرگ همیشه اشتباه است. نتیجه: فایده گرایی نادرست است.

بسیاری از ایرادات به فایده گرایی نیز به همین ترتیب مطرح می شوند: یک جراح به این فکر می کند که آیا مخفیانه اطمینان حاصل کند که یک عمل شکست می خورد؛ تا بیمار بمیرد و سپس از اعضای بدن او برای نجات جان چهار بیمار در انتظار اهدای اعضای ضروری استفاده شود. چنین نمونههایی منعکس کننده ی دانش ما از نحوه عملکرد جهان نیستند. «ایوان» توضیح نداد که چگونه شکنجه ی کودک باعث شادی پایدار برای دیگران می شود. مثال پیوند عضو در نظر نمی گیرد که اگر کاری که

جراح انجام داده مشخص شود، ممکن است منجر به عواقبی شود که بسیار بیشتر از مزایای مورد نظر است (ممکن است افراد نسبت به پزشکان بی اعتماد شوند). چگونه جراح می تواند کاملاً مطمئن باشد که او گرفتار نخواهد شد؟ این فرض که شکنجه یک کودک بی گناه همیشه اشتباه است، متکی به ذات و فطرت انسانی دارد. بنابراین وقتی با نمونههای عجیب و خیالی سروکار داریم، فرض 3 مشکوک است و نمی توان به آن به عنوان مبنایی برای رد فایده گرایی اعتماد کرد.

ایراد اصلی دیگر این است که اندازه گیری درد و لذت، یا شادی و غم است. سودگرایان سه پاسخ اصلی به این اعتراض دارند. اولاً، این مشکلی محدود به فایده گرایی نیست. هر نظریهی اخلاقیای که مقداری به رفاه اهمیت می دهد از دشواری اندازه گیری رفاه افرادی که تحت تأثیر اعمال هستند نیز رنج می برد؛ و البته نظریهی اخلاقیای که تمام این ملاحظات رفاهی را نادیده می گیرد بسیار غیرقابل قبول خواهد بود.

ثانیاً، اگرچه اندازهگیری دقیق درد و لذت دشوار است، ترجیحات افراد و تا حدی حیوانات را می توان مشاهده، آزمایش و رتبه بندی کرد تا اولویتهای آنها آشکار مشخص. در برخی از مطالعات، روانشناسان با پرداخت هزینه به آزمایششوندگان، سطوح خاصی از درد یا تحمل را در آنها میسنجند. این موارد، اگرچه آن چیزی نیست که فایده گرایان کلاسیک آن را خیر میدانند، با این وجود، معیارهای مفیدی هستند که به ما ایدهای دربارهی درد و لذت میدهند. مدل دیگری با این وجود، معیارهای مفیدی هستند که به ما ایدهای دربارهی درد و لذت میدهند. مدل دیگری که از موارد آشکار استفاده می کند، سال زندگی تعدیلشده با کیفیت یا (QALY)، حول این ایده است که یک سال زندگی با عملکرد یا سلامت مختل، به اندازه یک سال در سلامت عادی، خوب نیست. برای مثال، محققان از مردم میخواهند که خود را با آسیبهای مختلف در سلامت تصور رها کنید تا این اختلال درمان شود؟ این روش اکنون در سطح جهانی توسط اقتصاددانان سلامت، محققان پزشکی و سیاستگذاران استفاده میشود. در نهایت، در اکثر موارد، عمل درست حتی بدون محققان پزشکی و است. به عنوان مثال، پزشکی که ترتیب درد بیماران را در اولویت قرار میدهد، اندازه گیری واضح است. به عنوان مثال، پزشکی که ترتیب درد بیماران را در اولویت قرار میدهد، می تواند به وضوح ببیند که یک بیمار سوختگی، شدیدتر از فردی که از سرماخوردگی رنج می برد،

درد دارد و در معرض خسر مرگ بسیار بالاتری است؛ بنابراین، باید بیمار سوختگی را در اولیت قرار داد. یا مثلا اگر فردی از شما بپرسد که نزدیک ترین رستوران گیاه خواران کجاست؟ شما به احتمال خیلی زیاد با ارائهی اطلاعات درست، او را راهنمایی می کنید، تا اینکه اصلا جواب ندهید یا پاسخ اشتباه بدهید!

اگرچه مواردی هم وجود دارند که پس از تجزیه و تحلیل هم شفاف نیستند؛ ولی با این جود می توان تصمیمات معقولی گرفت. نکتهی مهمی که در اینجا باید مورد توجه قرار گیرد، این است که نه تنها می توان بخش قابل توجهی از تصمیمات تحت فایده گرایی را بدون اندازه گیری لذت و درد اتخاذ کرد، بلکه آنچه در این دنیا در خطر است نیز معمولاً می تواند بدون اندازه گیری مستقیم درد و لذت تعیین شود. فقر جهانی (که باعث گرسنگی، تشنگی، بیماریها و ... می شوند)، کشاورزی کارخانهای و بیماریهای همه گیر نمونههای مناسبی از مسائلی هستند که بدون شک، رنج عظیمی را برای تعداد زیادی از افراد به بار می آورند.

توصیههایی برای به کارگیری صحیح اصول سودمندی گسترده تر و طولانی تر فکر کنید

ما با «جان استوارت میل»، یک فایده گرای اولیه، موافقیم که باید «مفید بودن را بهعنوان اصل نهایی در همه مسائل اخلاقی در نظر بگیریم. اما باید در فراگیرترین معنای آن فایده باشد». منظور ما از "فراگیرترین" این است که همه پیامدهای مرتبط، صرف نظر از زمان، فاصله فیزیکی، خویشاوندی و سایر ویژگیهای اخلاقی نامربوط مانند جنسیت، نژاد، و عضویت در گونه باید در نظر گرفته شوند.

مسلماً، زمان یکی از بحث برانگیز ترین آنهاست که از نظر اخلاقی نامربوط اعلام می شود. تخفیف زمان اغلب در زمینه های اقتصاد و یادگیری ماشین آموزش داده می شود و به کار می رود، ولی تصورات

آنها در مورد ترجیحات زمانی با ایدههای فایدهگرایی متفاوت است. در اقتصاد، کاهش زمان، برای دریافت لذت و خوشی در زمان کمتر مد نظر است؛ یعنی ما مایل هستیم که لذت و خوشی را در زمان کمتری به دست بیاوریم تا اینکه بخواهیم برای آن صبر کنیم. در یادگیری ماشین به ویژه یادگیری تقویتی، "ضریب تخفیف" (γ) ، متغیری است که تعیین می کند که عامل، تمایل به اهداف و پاداشهای زودهنگام دارد یا دیرهنگام (اهمیت را برای پاداشهای فوری یا آینده تعیین می کند). اگر مقدار (γ) نزدیک به 1 باشد، عامل به یاداشهای آینده، بیشتر اهمیت می دهد و در نتیجه تمایل دارد تا مسیری را که باعث رسیدن به هدف در آینده می شود، دنبال کند. به عبارتی، عامل تمایل (γ) دارد پاداشهای آینده را بیشتر به صورت بلندمدت مد نظر قرار دهد. از سوی دیگر، اگر مقدار نزدیک به 0 باشد، عامل بیشتر روی پاداشهای فوری تمرکز می کند و تمایل دارد که از پاداشهای 0فوری بهرهبرداری کند. به عبارتی، عامل در تصمیم گیری خود بیشتر به جوانب کوتاهمدت توجه می کند و یاداشهای آینده، اهمیت نمی دهد. مثلا می توانیم بگوئیم به دلیل اینکه در آینده فلان بازار هدف وجود نخواهد داشت، (γ) را نزدیک به 0 د نظر می گیریم تا در کوتاه مدت، به نتیجهی دلخواه برسیم، عکس این قضیه هم صادق است. به عنوان مثال، شکنجه در 100 سال به همان اندازه بد است که شکنجهای اکنون به همان اندازه درد داشتهباشد، اما اگر قطعیت کمتری داشته باشد (یعنی ممكن باشد كه شكنجه انجام نشود)، ممكن است به همين دليل أن را كاهش دهيم (يعني شكنجهي چیزی را میپذیریم که مارا شکنجه نکند یا آن موردی که قطعیت کمتری دارد).

بیایید سعی کنیم این اصول را در هوش مصنوعی و علم داده اعمال کنیم. برای مثال، در تصمیم گیری برای راهاندازی یک محصول، نه تنها باید تاثیری که ممکن است بر روی کاربران آن داشته باشد، بلکه باید در نظر داشت که چگونه جامعه وسیع تر افراد (در برخی موارد، حتی حیوانات) چه در کوتاه مدت و چه در بلند مدت ممکن است تحت تاثیر قرار گیرند. سؤالاتی از این قبیل باید پرسیده شود: آیا این محصول سوگیریها، فرهنگ، ایدئولوژیها، فضیلتها یا سایر ارزشها را در جامعه جذب و در نتیجه آن را تقویت می کند؟ آیا این محصول، یک صنعت بسیار ارزشمند را از بین می برد یا باعث به تاخیر انداختن یا جلوگیری از حذف یک صنعت غیراخلاقی می شود؟

از ارزشهای مورد انتظار برای تصمیم گیری استفاده کنید

استفاده از تئوری ارزش مورد انتظار در تصمیم گیری، در تئوری تصمیم گیری، اقتصاد و علم داده، اساسی است (یعنی قبل از تصمیم گیری بسنجیم ببینم که دنبال چه چیزی هستیم و بر اساس آن تصمیم گیری بکنیم). اما باید در مورد نظریههای اخلاقی، بهویژه به حداکثر رساندن فاکتورهای اخلاقی مانند فایده گرایی نیز اعمال شود. مثال جراح در بخش قبل نشان می دهد که چرا سناریوهایی با ریسک بالا و کم احتمال، اهمیت دارند. مهم نیست که جراح چقدر با دقت سعی کرد عمل او را مخفی نگه دارد، او نتوانست به طور منطقی به این نتیجه برسد که احتمال افشای راز صفر است. با توجه به اثرات مشخص کشف شدن راز (اگر کشف می شد، مردم نسبت به پزشکان اعتمادشان را از دست می دادند)، جراح باید به این نتیجه برسد که انجام چنین عملی اشتباه است.

در حالی که محاسبه ارزش مورد انتظار اغلب ساده است (انجام آن عمل، چندین انسان را نجات میداد)، به دلیل سوگیریهای شناختی انسان (مثلا اینکه شما بیمار من رو به خاطر اهدای عضو، به عمد به قتل رساندید!)، اغلب به درستی استفاده نمیشود یا حتی اصلاً اعمال نمیشود. «غفلت احتمالی» یک سوگیری شناختی است که افراد نسبت به «عدم قطعیتها» نشان میدهند، بهویژه «احتمالات کوچک»، که تمایل دارند یا به طور کامل از آنها غفلت کنند، یا تا حد زیادی (اغراق) آن را بزرگ کنند. یک مطالعه با دریافت اینکه مردم برای کاهش خطرات "رویدادهای نادر و پر تاثیر" یا ارزش خیلی زیاد یا بسیار پایین قائل هستند؛ (غفلت احتمالی) را تائید کرد. ما نیازی به جستجوی شواهدی مبنی بر غفلت جمعی از «رویدادهای نادر و پرتأثیر» نداریم! اگر قانون اجباری بستن کمربند در خودرو برداشتهشود، به نظر شما چند نفر حاضرند تا کمربندشان ببیندند؟ (این خود نشان دهنده ی این است که مردم از سوگیری شناختی غفلت احتمالی استفاده می کنند!) این قضیه اصلا هم جالب نیست! زیرا «رویدادهایی با احتمال کم و تأثیر زیاد» اغلب دارای ارزشهای قضیه اصلا هم جالب نیست! زیرا «رویدادهایی با احتمال کم و تأثیر زیاد» اغلب دارای ارزشهای

مورد انتظار بزرگ، اعم از منفی یا مثبت هستند، این دام در تفکر انسان نگران کننده است! این نشان می دهد که انسان اغلب به «ارزشهای مورد انتظار» حتی فکر هم نمی کند! چه برسد که بخواهد آن را هنگام تصمیم گیری به کار ببرد!

سوگیری دیگری که ممکن است بر توانایی افراد در برآورد مقادیر مورد انتظار تأثیر بگذارد، «غفلت از محدوده» است. مطالعات نشان داده است که افراد ارزش گذاری خود را در تناسب با مقیاس یک مسئله تنظیم نمی کنند. به عنوان مثال، یک مطالعه از سه گروه از افراد در مورد تمایل آن ها به پرداخت هزینه برای نجات 2000 یا 2000 یا 20000 پرنده از غرق شدن در استخرهای نفتی بدون سرپوش پرسیده شد. میانگینهای مربوطه 80، 78 و 88 دلار و میانگین پاسخها همگی 25 دلار بود. اگر ارزش گذاری افراد از برخی نتایج بهدرستی مقیاس پذیر نباشد، ارزشهای مورد انتظار نیز نخواهد بود (یعنی اینجا باید هرکس با توجه به دارایی خود مبلغی را اعلام می کرد، ولی همهی آنها پاسخی نزدیک به 25 دلار داده بودند).

در انتخاب پروژههای خیریه، پروژههای (موارد) موثر را انتخاب کنید

از آنجایی که مردم معمولاً به جای تحقیق در مورد اثربخشی خیریه، بر اساس انگیزه و احساسات به خیریه می پردازند، اغلب از خیریهها و اهداف بی اثر حمایت می کنند. ولی در عوض چیزاهایی نذیر: نوع دوستی مؤثر، یک جنبش جهانی اخیر، بر اهمیت رفتار نوع دوستانه مؤثر، چه در قالب کمکهای مالی و چه در قالب زمان مهم هستند!

چه خوب است که همین اصل (سراغ کارهایی برویم که اثربخشی بالا دارند) را در هوش مصنوعی پیادهسازی کنیم و به اهداف مهمتر، اولویت بالاتری بدهیم.

اخلاق دئونتولوژيک

نوشتهى كالين مارشال

رویکردهای «دئونتولوژیک» به اخلاق، بر مجموعهای از ایدههای مرتبط متمرکز است: احترام، استقلال، حقوق، و امتناع از رفتار با انسانها (و شاید سایر موجودات) به گونهای که گویی آنها صرفاً چیزها یا ابزارهایی برای رسیدن به اهداف دیگر هستند. یک تصویر کلاسیک از رویکرد دئونتولوژیک شامل سناریوی زیر است: یک پزشک را تصور کنید که پنج بیمار دارد و هر یک از بیماران، نیاز فوری به اهدای عضو دارند. یک فرد قابل اعتماد و سالم وارد مطب دکتر میشود؛ دکتر می تواند فرد سالم را بکشد و اعضای بدن او را برای نجات پنج بیمار برداشت کند. حتی اگر پزشک بتواند این کار را بدون تشخیص انجام دهد، بسیاری از مردم قضاوت می کنند که نباید این کار را انجام دهند. این قضاوت به راحتی در اصطلاحات دئونتولوژیک، به این صورت بیان می شود: عدم احترام از طرف پزشک، به عنوان نقض حقوق فرد سالم، یا به عنوان دکتری که از فرد سالم به عنوان یک چیز صِرف (یک ظرف اندام) استفاده می کند.

رویکرد دئونتولوژیک اغلب با رویکردهای «نتیجهگرایانه» در تضاد است، که هر عملی را که بهترین نتیجه را به همراه داشتهباشد توصیه میکند؛ یا مثلا اگر در مثلا قبل جزئیات به درستی تکمیل شوند رویکر «فایدهگرا» پیشنهاد میدهد که فرد سالم را برای آن پنج بیماری قربانی کنیم. زیرا در این رویکرد نتیجهای که حاصل میشود، این است که پنج انسان به زندگی برگشتند و فقط یک انسان کشتهشد. ولی رویکرد «دئونتولوژیک»، از حق انسان سالم دفاع میکند. با این حال، در عمل، احکام رویکردهای اخلاقی «دئونتولوژیک» و «نتیجهگرایانه» غالباً منطبق هستند. به هر حال، در هر نسخه واقع بینانهای از پرونده دکتر، هیچ تضمینی وجود ندارد که قتل مخفی بماند.

توجه به این موضوع، نتیجه گرایی، فاکتور گیری (کنار گذاری) ریسکهای بزرگی را توصیه می کند، مانند کاهش اعتماد به متخصصان پزشکی (که در نتیجه افراد بیمار به دنبال کمک لازم نمی گردند) و تأثیر روان شناختی مخرب احتمالی بر پزشک (که گناه و آسیبهای روحی ممکن است آینده آنها را مختل کند). در نتیجه چنین ملاحظاتی، بسیاری از نتیجه گرایان معتقدند که اگر مردم عموما از منظر دئونتولوژیک به تصمیم گیری بپردازند، بهترین پیامدها تضمین می شود. به همین دلیل، می توانیم انتظار داشته باشیم که بسیاری از ارزیابیهای «دئونتولوژیک» با ارزیابیهای «نتیجه گرا» (و سایر موارد) همخوانی داشته باشند، حتی اگر رویکردهای مختلف بر عوامل متفاوتی تأکید کنند.

مفهوم اصلی دئونتولوژیک احترام، همراه با دو مفهومی است که از احترام بیرون می آیند: بی طرفی و امتناع از دیگران به عنوان ابزار صِرف یا چیز (منظور نگاه ابزاری به آدمها است). در اینجا می توانیم به اختصار هر یک از این موارد را بررسی کنیم. انواع مختلفی از احترام وجود دارد، اما شکل مربوط به احترام اخلاقی توجه جدی ای، به نیازها و پروژههای دیگران است. چنین احترام اخلاقی ای می تواند و البته باید اغلب بر عمل تأثیر بگذارد: اگر ما به طور جدی نیازهای کسی را در نظر بگیریم، معمولاً به گونهای عمل نمی کنیم که آن نیازها را تضعیف کنیم. با این حال، حتی زمانی که اقدامی نیز صورت نگیرد، ممکن است شکستهایی در احترام وجود داشته باشد، مانند خندیدن بیاحترامانه به شکستهای دیگران آن هم در صورتی که به آن آگاه نباشیم. رفتار اولیهی ما با دیگران، به ندرت با احترام همراه است (اولین رفتار ما همیشه محترمانه نیست). در عوض، ما بی احترامی را ترجیح می دهیم و سعی می کنیم که بر اهداف و نیازهای خودمان ترمرکز کنیم تا اینکه بخواهیم نیازهای دیگران را در اولویت قرار دهیم؛ به این رفتار «جانبداری» می گویند. یعنی اهداف خودمان را بر دیگران ترجیح دهیم و برایشان ارزش بیشتری قائل شویم. مثلا اگر یک پلتفرم شبکهی اجتماعی، تنها با هدف به حداکثر رساندن سود، کاربران خود را به شکلهای تعامل مضر ترغیب کند، آنها با کاربران خود به عنوان وسیله برای دستیابی به سود رفتار میکنند (برای اطلاعات بیشتر به تفسیر مورد ۶ - «بدافزار ذهنی» مراجعه کنید). به طور مشابه، اگر یک مزرعه یا کارخانه با حيوانات بهعنوان منابع صِرف گوشت رفتار كند، آنها را صرفاً وسيله مي داند (به تفسير مورد ٧ -«حیوانات و هوش مصنوعی» مراجعه کنید). چنین نگرشی به منزلهی شکست کامل احترام است. صرفنظر از اینکه دیدگاه دئونتولوژیک خوب است یا نه، مردم به طور پیشفرض به مسائلی مانند:

احترام، حقوق و بیطرفی اهمیت میدهند.

اخلاق فضيلت

نوشتهی جان هکر رایت

اخلاق فضیلت رویکردی به اخلاق یا به عبارت دقیق تر، خانوادهای از رویکردها است یک انسان برای خوب زیستن به آن نیاز دارد. این به ما می گوید که حالات خوب شخصیت به نام فضیلت را ایجاد و نشان دهیم، و از ایجاد و نشان دادن حالات بد شخصیت به نام رذایل اجتناب کنیم. برجسته ترین رشتهی اخلاق فضیلت در آکادمی غرب امروز توسط فیلسوف یونان باستان ارسطو (384–322 قبل از میلاد) ارائه شده است، اما نسخههای زیادی از اخلاق فضیلت وجود داشته و دارد. از این رو، برای مثال، می توان نسخههای کنفوسیوس و بودایی از اخلاق فضیلت را یافت. دیدگاهی که در مورد آنچه در ادامه میآید توضیح خواهمداد اخلاق فضیلت ارسطویی است. وقتی به یک فرد خوب فکر می کنید، ممکن است به فردی با ویژگیهایی مانند شجاعت، شفقت، صداقت و مانند آن فکر کنید. اینها فضایل فرضی است. هر ویژگیای که فکر می کنیم کسی برای خوب زندگی کردن در حوزه خاصی از زندگی انسانی نیاز دارد، تصور ما از فضایل را شامل میشود. در حالی که فهرست قطعی از فضایل وجود ندارد، همگرایی قابل توجهی بر سر ویژگیهایی مانند شجاعت، صداقت، عدالت و خرد وجود دارد. اخلاق گرایان فضیلت می کوشند تا معیار درستی و نادرستی در عمل را از فضایل یا فرد نیکوکار استخراج کنند. یکی از فرمولبندیهای برجسته می گوید: یک عمل درست است اگر و تنها اگر کاری باشد که یک فرد با فضیلت یا شخصیت، انجام می دهد. توجه داشته باشید که حتی اگر خودمان فاضل نباشیم، میتوانیم از این امر پیروی کنیم، به شرط آنکه سطحی از بینش نسبت به

کاری که فاعل با فضیلت انجام می دهد و خویشتن داری کافی برای انجام آن گونه که فرد با فضیلت عمل می کند، داشته باشیم. اگر خواسته های ما بیش از حد بی نظم باشد آضد و تقیض باشد، مثلا طرفداری از فمینیست به دلیل اینکه ما فرد روشن فکری هستیم یا به روشن فکران احترام می گذاریم آ، ممکن است نتوانیم با نیات نیکو عمل کنیم و حتی ممکن است در نتیجه تلاش برای عمل به عنوان یک عامل نیکوکار، بدتر عمل کنیم! در این صورت، اختیار اخلاقی ما به دلیل ضعف اراده به خطر بیافتد. هدف ما همچنان این است که بتوانیم همانطور که عامل فاضل عمل می کند، عمل کنیم.

ممکن است قوانینی وجود داشتهباشد که کلیات، الگوهای عمل، و ویژگیهای استدلالی افراد با فضیلت را به تصویر بکشد، اما نمی توان آنها را بدون تفکر به کار برد. به عبارت دیگر، سطحی از درک اخلاقی برای اعمال آنها ضروری است. این ممکن است نقطه ضعف نظریه به نظر برسد، اما از سوی دیگر، نظریههای رقیب خود را متعهد به دیدگاههای عمیقاً ضد شهودی و گاه از نظر اخلاقی آزاردهنده درباره کنش درست بر اساس قوانین استثنایی میدانند: برای مثال، دیدگاه دینشناختی «امانوئل کانت» به طرز بدنامی به موضعی استثنایی متعهد است. هرگز دروغ نگفتن، حتی اگر این کار باعث نجات جان انسانها شود. در مقابل، اخلاقدانان فضیلت ممکن است معتقد باشند که نیاز انسان به روابط اعتماد، صداقت را به یک فضیلت تبدیل می کند و در عین حال ادعا می کنند که ما می توانیم تعهد خود را به صداقت حفظ کنیم و در عین حال شرایطی را که دروغ را می طلبد مجاز بدانیم. به عنوان مثال، اگر از ما اطلاعات شخص خاصی را به منظور قتل خواستند، دروغ گفتن مناسب است. فقدان قوانین استثنایی نیز ممکن است یک مزیت برای اخلاق فضیلتی در برخورد با فناوریهای نوظهور باشد.

از آنجایی که فضایل در مرکز اخلاق فضیلت قرار دارند، بسیار مهم است که بدانیم آنها چیستند. برخی از فضایل برتری امیال و احساسات ما هستند، در حالی که برخی دیگر مانند حکمت عملی، در درجه اول برتریهای فکری هستند. به عنوان مثال، شجاعت، به خواست ما به امنیت مربوط می شود و زمانی نشان داده می شود که احساس ترس و اعتماد به نفس ما به گونهای باشد که فقط در مواجهه با چیزی که واقعاً خطرناک است، احساس ترس کنیم. ارسطو ایدهی فضیلت را با توسل به «آموزه

پست» معروف خود توضیح داد. در یک انسان شجاع، احساس ترس و اطمینان در حالتی میانی بین افراط و کمبود قرار دارد. کسی که احساس ترس بیش از حد می کند، از خطر فرار می کند و نمی تواند به چیزی ارزشمند دست یابد. ما به این افراد بر چسب ترسو می زنیم زیرا آنها رذیلت بزدلی را نشان می دهند.

کسی که احساس ترس بسیار کمی دارد ممکن است بی پروا عمل کند و در تلاشهای بیهودهای که باید از آن اجتناب میشد با جراحت یا مرگ مواجه شود. ویژگی رویکرد ارسطویی این است که ترس، در کنار سایر احساسات، چیزی است که برای خوب زیستن ضروری است. از این گذشته، وقتی احساس ترس می کنم، ارزش زندگی و تمامیت جسمی ام را به گونهای ثبت می کنم که انگیزهای برای عمل ایجاد کند. با این حال، من ممکن است برای زندگی و تمامیت جسمی خود بیش از حد ارزش قائل شوم. از نظر ارسطو، چیزهای مهمتری از زندگی و تمامیت جسمانی من وجود دارد، مانند آزادی شهرم و امنیت دوستان و خانواده ام. از این رو، از نظر او، در صورت وجود شانس غیرمعمول برای دستیابی به چنین هدفی، خطر مرگ چیز خوبی است. جنبه دیگری از دیدگاه ارسطو این است که شخص نمی تواند شجاعت نشان دهد مگر اینکه برای رسیدن به هدفی ارزشمند با ترس روبرو شود. دزدی که به خاطر دزدی با خطر روبرو می شود، شجاع نیست. اگرچه شخصیت آنها به گونه ای است که مستعد احساس ترس نیستند، اما این حالت شخصیتی در آنها بر تری ندارد.

شرارت آنها (دزدان) در حوزه دیگری، توانایی آنها را برای رفتار شجاعانه تضعیف می کند. این جنبه دیگری از رفتار شناسان ارسطو است: او از ایدهای به نام «وحدت فضایل» دفاع می کند که در قوی ترین شکل خود بیان می کند که برای داشتن یک فضیلت باید همه آنها را داشتهباشیم. به بیان دیگر، ایده این است که هر رذیلهای، توانایی نشان دادن هر فضیلتی را تضعیف می کند. با فرض اینکه دولتهایی واسطه بین فضیلت و رذیلت وجود دارد، این امر فضایی را برای کمتر از فضیلت کامل بودن در برخی زمینهها باز می کند بدون اینکه لزوماً فضیلت ما را در سایر زمینهها تضعیف کند. با ماندن در فضیلت شجاعت به عنوان مثال، می توانیم تعجب کنیم که آیا شجاع بودن خوب است؟ به هر حال، اگر مستلزم این باشد که به خاطر دولت شهرم جانم را به خطر بیندازم، شاید بهتر باشد که

ترسو باشم. اما توجه داشته باشید که این دیدگاه بزدلانه جهان را می پذیرد: اینکه به هر قیمتی زنده ماندن بهتر است. انسان شجاع دنیا را متفاوت می بیند: بقا وقتی به قیمت آزادی شهر خود یا مرگ یا بردگی دوستان و خانواده اش تمام شود، خوب نیست.

پس آیا، ما در، کنارِ هم قرار گرفتن این دو دیدگاه گیج شده ایم یا اینکه دیدگاه شخص شجاع تطابق دارد؟ من معتقدم که دیدگاه افراد شجاع برتر است زیرا شجاعت یک ویژگی است که انسان برای زندگی خوب در دنیای خطر به آن نیاز دارد. ما انسان ها باید بتوانیم اهداف را، حتی در مواجهه با خطرات به پیش ببریم. این دیدگاه نسخهای از اخلاقی است که بسیاری از ارسطوییها آن را پذیرفته اند: اینکه خوبی در انسان، تابعی از نوع حیوانی است که آنها هستند (که این حرف را فقط ارسطوییها می گویند). فضائل قوای عقلانی و اشتهایی انسان را کامل می کند و این امری عینی است که صفات آن چنین است.

ارسطو در عصری با ساختار اجتماعی بسیار متفاوت و همچنین با فناوریهای متفاوت زندگی می کرد. یقیناً امروزه هیچ یک از اخلاق شناسان فضیلت ارسطویی، نظرات او را بدون تعدیل نمی پذیرد. تأکید بیش از حد ارسطو بر فضیلت رزمی شجاعت در دیدگاههای سیاسی او، باعث چسباندن انگ زنستیزی و نژادپرستی در زمان خود شد. اما چارچوب فلسفی او همچنان بینش را به همراه دارد. اخلاق فضیلت ارسطویی در پرداختن به سؤالات فناوری و علم داده، بر بررسی تأثیر فضیلت بر شخصیت ما تأکید می کند: چگونه استفاده از یک فناوری جدید بر تمایلات و تفکر ما تأثیر می گذارد؟ اگر یک فناوری ما را وادار می کند چیزی به عنوان ویژگی یک عامل شرور فکر یا احساس کنیم، پس این زمینه ای برای انتقاد اخلاقی از فناوری است. از این رو، تمرکز بر این است که چگونه با فناوری این زمینه ای برای انتقاد اخلاقی از فناوری است. از این رو، تمرکز بر این است که چگونه با فناوری تأثیر زندگی می کنیم. ما مجبور نیستیم برای ایجاد شک و تردیدهای اخلاقی در مورد یک فناوری، تأثیر خشمگیری بر جامعه یا نقض وظایف داشته باشیم. ما می توانیم با بررسی تحریفها و تأثیرات آن بر افکار و احساسات خود به نقد اخلاقی فناوری نزدیک شویم (منظور اینکه فناوری چه تأثیرات بدی بر روی اخلاقیات ما داشته است). فناوری های جدید ممکن است خواستههای اخلاقی جدیدی از ما ایجاد کنند. در چنین مواردی، این پرسش مطرح می شود که آیا فضیلت جدیدی لازم است یا صوفا ایجاد کنند. در چنین مواردی، این پرسش مطرح می شود که آیا فضیلت جدیدی لازم است یا صوفا

تفکر در مورد یک فضیلت سنتی در بستری جدید است. نظر من این است که تمایل بر این است که جنبههای فضایل سنتی را دوباره پیکربندی کنند، و انجام این کار ضرری ندارد و ممکن است فایدهای داشته باشد، زیرا ممکن است به ما کمک کند تا با دقت بیشتری در مورد موقعیتهایی که با آن روبرو هستیم فکر کنیم. به طور خلاصه، اخلاق فضیلت ارسطویی چارچوبی انعطافپذیر برای اندیشیدن در مورد اینکه چقدر با فناوریهای جدید زندگی میکنیم فراهم میکند، و نیازی نیست که آن را محکم با دیدگاههای باستانی ارسطو در مورد فضایل گره بزنیم.

اگر فرض شود که ما بهعنوان افراد به تنهایی می توانیم ویژگی هایی را که برای خوب زندگی کردن در هر شرایطی به آن ها نیاز داریم، توسعه دهیم و از خود نشان دهیم، اخلاق فضیلت نادرست درک می شود. درعوض، اخلاق فضیلت، مربوط به سنجش شرایط اجتماعی است که برای خوب زیستن انسان ها ضروری است. این امر به ویژه در درنظر گرفتن تأثیر فناوری های جدید بسیار مهم است. آن ها ممکن است توانایی ما را برای تطبیق خواسته هایمان با اهداف آگاهانه مان تضعیف کنند. (یا به عنوان خوش بین تر، تقویت کنند)، و در نتیجه تلاش های ما برای توسعه فضایل را تضعیف کنند. از دیدگاه ارسطویی، رشد فضایل مستلزم فرآیند عادت کردن است، یعنی فرآیندی از عمل به گونه ای که فاعل نیکوکار عمل می کند، شاید بر خلاف تمایلات ما، تا زمانی که از عمل به آن طریق لذت ببریم و بتوانیم آن را با اطمینان انجام دهیم (پس ارسطو میگوید که باید به رفتارهای خوب و نیکو، عادت کنیم).

اخلاق آفريقايي

نوشتهی جان مورانگی

برخواسته از نژادپرستی است!

در ادامه، باید انتظار دید موقتی درباره ی اخلاق آفریقایی داشت. موقتی بودن اهمیت دارد زیرا جایی برای دیدگاههای دیگر باقی می گذارد. علاوه بر این، خواننده را متوجه این واقعیت می کند که آنچه در مورد اخلاق آفریقایی گفته می شود، همه ی آن نیست. چیزهای بیشتری برای گفتن وجود دارد؛ که از آن صرف نظر می کنم. اگر بخواهیم در مورد درک اخلاق آفریقایی عدالت را رعایت کنیم، کنار گذاشتن نژادپرستی بینش مهمی است. اخلاق آفریقایی مانند هر شاخه ی دیگری از اخلاق اشتباه گرفت. اخلاق، چه اخلاق منحصر به فرد است. نباید آن را با هیچ شاخه دیگری از اخلاق اشتباه گرفت. اخلاق، چه افریقایی یا غیرافریقایی، چه خاص و چه جهانی، در مورد رفاه است. در جوامع بومی آفریقا، رفاه اجتماعی، رفاه اجتماعی است. این بهزیستی است که جایگاهی برای رفاه فردی و همچنین رفاه گروهی دارد (منظور از رفاه که امروزه استفاده می شود، پول و جایگاه مادی است). یک جمله ی معروف در اخلاق آفریقایی و اوبونتو وجود دارد که برایتان آورده ام: ما هستیم، پس من هستم، این نشان دهنده ی این است که اخلاق آفریقایی برای ما (جمع انسانها) ارزش بالایی قائل است. در اخلاق آفریقایی است، هیچوقت ارزش یک فرد، بالاتر از ارزش یک جمع نیست. اوبونتو که زیرشاخه ی اخلاق آفریقایی است، هیچوقت ارزش یک فرد، بالاتر از ارزش یک جمع نیست. این مهم است که به خود یادآوری کنیم که اخلاق آفریقایی تابع قوم نگاری یا قوم شناسی این مهم است که به خود یادآوری کنیم که اخلاق آفریقایی تابع قوم نگاری یا قوم شناسی نیست، این اخلاق قومی و قبیله ای نیست. همچنین این قضیه را باید به صورت محکم بیان نمود

از آنجا که اخلاق در سعادت جامعه دخیل است، به نظر می رسد که جامعه شناسی در مطالعه اخلاق نیز در جامعه اخلاق ضروری است. همانطور که جامعه شناسی مطالعه جامعه است، مطالعه اخلاق نیز در جامعه شناسی گنجانده شده است. علاوه بر این، از آنجایی که جامعه از نظر سیاسی امنیت دارد و منافع آن

که کاشفان اروپایی در تاریخ مدرن میگفتند که آفریقاییها وحشی هستند! این باور کاملا غلط و

توسط دولت (سیاسی) تبلیغ و پیگیری می شود، اخلاق اساساً سیاسی است. به گونه ای دیگر، اخلاق تابع جامعه شناسی سیاسی است. در اخلاق متعارف اروپایی-غربی، معماری چندلایه اخلاق به ندرت به رسمیت شناخته می شود. در بافت بومی آفریقا، این معماری به رسمیت شناخته شده است.

اخلاق بودايي

نوشتهي پيتر هرشوك

اخلاق می تواند شامل همه چیز باشد، از تبیین چیزی که به طور ایده آل در یک فرد «خوب» دخیل است، تا معنای عملی نمایندگی «قابل قبول» در یک حرفه یا شهروندان یک ملت یا جهان.

من به اخلاق به صورت عملیاتی برخورد می کنم و آن را حداقل به عنوان هنر ارزشیابی اصلاح مسیر انسانی تعریف می کنم: هنر اعمال هوشمندانه نتایج حاصل از تبعیض مشترک و کیفی بین ارزشها، اهداف و علایق و ابزارهای ما برای تحقق آنها. برای من، این هنری است که به طور اساسی با شرح و بسط معاصر مفاهیم و اعمال بودایی آشنا شده است.

بودیسم حدود 2600 سال پیش در دامنههای هیمالیا در جنوب آسیا ظهور کرد، تقریباً همزمان با سنتهای فلسفی و سیاسی جهان مدیترانه و سینیتی. آن سنتها با پرسشهای بنیادینی دست و پنجه نرم می کردند: چه چیزی واقعی است؟ چی خوبه؟ جایگاه انسانیت در کیهان چیست؟ و جامعه چگونه باید اداره شود؟ بودیسم در پاسخ درمانی (به جای نظری) به دو سؤال متفاوت، اما به همان اندازه اساسی، پدید آمد. علل و شرایط ابتلا به دعا یا رنج و در گیری و گرفتاری چیست؟ و با چه وسیلهای می توانیم این علل و شرایط را از بین ببریم؟ پاسخ بوداییان به این سؤالات بر دو بینش کلیدی استوار است. اولاً، همه چیز به طور متقابل به وجود می آید و ادامه می یابد. به طور قوی بیان

می شود که رابطه گرایی اساسی تر از چیزهای مرتبط است. همه چیز تابعی از تمایز رابطهای است، و هر چیز در نهایت همان چیزی است که برای دیگران معنا می کند. ثانیاً، کیهان ما خودسازمانده و دارای ساختار کرمی است. این کیهانی است که در آن الگوهای ثابت ارزشها، نیات و اعمال منجر به الگوهای همخوانی از نتایج و فرصتهای تجربی می شود.

هدف هنر بودایی اصلاح سیر انسانی، تحقق آزادی از درهم تنیدگیهای رابطهای است که دخخا ایجاد می کند، عمدتاً از طریق حل تعارضات بین ارزشها، نیات و اعمال ما. این بستگی به ارزیابی انتقادی عادات فکر، گفتار، و رفتار، و تحقق آزادی توجه و آزادی نیت مورد نیاز برای تجدید نظر، مقاومت، یا انحلال آن عادات در صورت لزوم دارد تا دیگر توسط درهم تنیدگیهای کارمایی و حضور اجباری محدود نشوند. به طور قابل توجهی، هدف تمرین بودایی (هدف نیروانا) تجویز یا تعریف نشده است. در عوض، به طور سنتی به صورت استعاری به عنوان خنک کننده یا خاموش کننده آتش ولع، بیزاری، و جهل تلقی می شد. این پیامدهای مهمی برای اخلاق بودایی دارد. به طور خلاصه، اخلاق بودایی هدف یا مقصد نیست. یک هنر بی پایان و بداهه است. اخلاق بودایی را میتوان با برخی توجیهات، شامل عناصری از رویکردهای مبتنی بر فضیلت، وظایف (دئونتولوژیک) و مبتنی بر پیامد (فایده گرا) به اخلاقی دانست که در فلسفه غرب غالب شدهاند، و همچنین رویکردهای مراقبت محوری مانند فمینیستی. با این حال، هستی شناسی رابطه ای بودایی به طور مشخص توجه ارزیابی را از عوامل اخلاقی، بیماران و اعمال مستقل و به سمت کیفیت رابطه ای سوق می دهد. علاوه بر این، در حالی که تأکید بودیسم بر فضیلت گرایی رابطهای، اخلاق بودایی را متعهد به شرایط خاص می کند، با اخلاق موقعیتی غربی که اعمال را بر اساس نتایج نزدیک یا کوتاهمدت ارزیابی می کند، متفاوت است. آنچه از نظر اخلاقی اهمیت دارد صرفاً پیامدهای فوری یک عمل نیست، بلکه پیامدهای رابطهای میانمدت و بلندمدت اجرای عمدی مجموعههای ارزشهای خاص و شکل دهی آنها به فرصتهای ارادی و نیز نتایج تجربی است.

اخلاق بومى و فطرى: كنشها به مثابه تعامل

نوشتهی جوزف لن میلر و آندریا سالیوان کلارک

پاسخ به این سؤال که یک نظریه اخلاقی بومی چگونه است دشوار است. اول، مشکل «پان ایندیانیسم» وجود دارد. با توجه به تفاوتهایی که بین قبایل وجود دارد، اندیشیدن به مردم «بومی» بهعنوان یک گروه همگن مشکل ساز است. دوم، از نظر تاریخی، اندیشه فلسفی مردم بومی به طور جدی دست کم گرفته شدهاست. اکثر متفکران غربی فرض کردهاند که مردم بومی آنقدر بدوی یا حتی «وحشی» بودند که نمی توانستند در مورد موضوعات یا پرسشهای انتزاعی تأمل کنند. این تاریخ تأثیرات ماندگاری بر فلسفه بومی دارد. نه تنها ایدههای بومی، حتی بنیادیترین آنها، باید بر اساس استانداردهای غربی «توجیه» شوند، بلکه این ایدهها باید در زمینهای غیر از آنچه در آن شکل گرفتهاند، توضیح دادهشوند. همانطور که گفته شد، یکی از تمرکز مشترک مهم اخلاق بومی، به هم پیوستگی همه چیز است (مانند مردم، زمین، حیوانات غیر انسانی، نسلهای گذشته و آینده و غیره). کیهان موجودی زنده است و درک می شود که در «گذار دائمی» است. این موضوع زمینه ای را برای مردم بومی فراهم می کند که «بر اساس اصول تعادل هماهنگی عمل می کند». مردم در اجتماع و روابط متولد مي شوند. اينها شامل روابط غيرانساني مانند ارواح، صخرهها، رودخانهها، اعضای گونههای حیوانی غیرانسانی و غیره میشوند. هر موجودی که ما با آن رابطه داریم متفاوت است، و بنابراین اقدامات ما نسبت به روابطمان نیز متفاوت خواهدبود. به جای ارائه اصول جهانی برای هدایت رفتار، مفاهیم کلیدی وجود دارد که پایه و راهنمایی را برای تصمیم گیری اخلاقی فراهم می کند. این مفاهیم عبارتند از هماهنگی، متقابل، سپاسگزاری و فروتنی. درک چگونگی ارتباط این مفاهیم با یکدیگر می تواند به درک بهتر نحوه اجرای این مفاهیم در زمینههای مختلف کمک کند. روش صحیح زندگی، و عمل، سیس با آنچه ما از روابط خود و ارتباط ما با این مفاهیم می دانیم، آگاه می شود.

هماهنگی زمانی وجود دارد که بین مبادلات و تعاملات با محیط اطراف فرد تعادل وجود داشتهباشد. تعادل و هماهنگی، ویژگیهای دنیایی است که ما در آن متولد شدهایم، راهنمایی برای اطمینان از رفاه روابط ما و خودمان است. با توجه به وابستگی متقابل و روابط بین همهچیز، هر تعاملی بر رفاه یک فرد و محیط اطراف او تأثیر می گذارد. به عبارت دیگر، برای هر کنش، واکنشی است. برای ایجاد تعادل در این تعاملات، یک فرد باید بداند که چگونه متقابلا عمل کند. تعامل متقابل مى تواند اشكال مختلفى داشته باشد (يعنى يك روش "درست" منحصر به فرد براى انجام متقابل وجود ندارد)، اما باید متناسب با موجودی باشد که فرد با او در تعامل است. هدف متقابل ایجاد تعادل در روابط است تا همه موجودات درگیر بتوانند به طور مسالمت آمیز با هم زندگی کنند. برای زندگی مسالمت آمیز با محیط اطراف، و رفتار متقابل مناسب، باید با عشق، سپاسگزاری و فروتنی رفتار کرد. با در نظر گرفتن این مفاهیم، برای هر کنش (فعل) خاص باید سؤالات زیر را در نظر گرفت: چه عملی هماهنگی ایجاد می کند؟ چگونه باید آنچه را که به من دادهاند جبران کنم؟ آیا با عشق، سیاسگزاری و فروتنی رفتار می کنم؟ توجه داشته باشید، پاسخ به این سؤالات به شدت به محیط و زمینه فرد بستگی دارد. پاسخگویی مناسب به این سؤالات مستلزم داشتن شناخت دقیق از محیط و روابط خود است. به عنوان مثال، دانستن چگونگی ایجاد هماهنگی (یعنی دانستن نحوه انجام رفتار متقابل) در رابطه با زمین مستلزم دانستن جزئیات دقیق در مورد خاک، زندگی گیاهی، بدنههای آبی، الگوهای آب و هوا، وابستگی متقابل بین گیاهان و حیوانات در منطقه است و غیره. برخی از مفاهیم سیاسی تا حدی به عنوان وسیله ای برای حفظ شیوههای زندگی که در حضور استعمار شهرک نشینان حول این مفاهیم شکل می گیرد، نقش برجسته تری در اخلاق بومی ایفا کردند. این شامل مفاهیم حاکمیت و احیاء است. از آنجایی که تمرکز این مجموعه اخلاق است، مفاهیم اساسی اخلاقی را که حاکی از تصمیم گیری اخلاقی در فلسفه بومی است، در اولویت قرار دادهایم. با این حال، با توجه به اهمیت و الهامبخش تبلیغات اخیر در مورد حاکمیت دادههای بومی، ما از به اشتراک گذاشتن منابعی که نشان میدهند چگونه این مفاهیم (حاکمیت و احیا) در جمعآوری و استفاده از دادههای مربوط به مردم بومی استفاده میشوند، خودداری می کنیم.

«کوکوتای» و «تیلور» اخیراً جلدی را ویرایش کردهاند که مقالاتی را در حمایت از «حقوق و منافع ذاتی و غیرقابل انکار مردمان بومی در ارتباط با جمعآوری، مالکیت، و کاربرد دادههای مربوط به مردم، شیوههای زندگی و سرزمینهایشان» جمعآوری کردهاند. «رودریگز-لون بیر» و «مارتینز» استدلالی را در حمایت از «تغییر موقعیت اقتدار بر دادههای بومی به مردم بومی» ارائه میکنند. «کارول» و همکاران نمونههایی از اصول (CARE) برای حاکمیت دادههای بومی رمنافع جمعی، اختیار کنترل، مسئولیت و اخلاق) را بیان، توصیف و ارائه کنید.

به طور کلی، مردم بومی با فروتنی به این سؤال می پردازند که چگونه خوب زندگی کنند، زیرا می دانند که ما تنها بخش کوچکی از جهان هستیم. ما برای زنده ماندن به رفاه و سخاوت خویشاوندان خود (یعنی همه روابطمان) وابسته هستیم. اختلال در کار، هرج و مرج، بی نظمی و زوال رفاه بستگان ما ناهماهنگی ایجاد می کند و نشان دهنده این است که اعمال ما نادرست است و باید راه خود را تغییر دهیم.

فصل ۳

اخلاق تحقیق و روش علمی

اخلاق تحقیق و روش علمی برایان وانسینک اجازه نمی دهد شکست یک گزینه باشد. اگر داده های جالبی داشته باشد، به آن ادامه می دهد تا زمانی که چیزی پیدا کند، سپس منتشر می کند، منتشر می کند، منتشر می کند.

Andrew Gelman, Statistician

"یک ترفند ساده": آزمایشگاه غذا و برند کورنل

آیا میدانستید اگر در رستوران مورد علاقه خود کنار پنجره بنشینید، 80 درصد بیشتر احتمال دارد که سالاد انتخاب کنید؟ یا اینکه اگر نزدیک میله بنشینید (در نور کم و با پخش موسیقی بلند در پس زمینه) کالری بیشتری مصرف می کنید؟ آیا میدانستید افرادی که جعبههای غلات خود را بیرون پیشخوان نگه میدارند به طور متوسط 21 پوند وزن بیشتری نسبت به کسانی دارند که آنها را در کمد پنهان میکنند؟ یا اینکه برند کردن سیب با شخصیتهای کارتونی محبوب، مانند المو، باعث میشود که بچهها با ناهار یکی از آنها را به جای شیرینی انتخاب کنند؟ یا اینکه مردها وقتی خانم ها آنها را تماشا میکنند خانم ها کمتر میخورند؟ یا اینکه ایجاد یک «پوز قدرت» تأثیر مثبتی بر مصاحبههای شغلی، مذاکرات و سایر عملکردها دارد) بهویژه برای کسانی که موقعیت اجتماعی پایین تری دارند و منابع کمتری دارند؟

اگر به همهی یا هر یک از این سؤالات «نه» پاسخ دادهاید، میتوانید به خودتان تبریک بگویید،

زیرا حق با شماست. ادعاهای مطرح شده توسط محققان در مطالعات فوق (که همگی زمانی به طور برجسته در رسانهها تبلیغ میشدند) قابل تکرار نبودند و از آن زمان پس گرفته شدند. کار ایمی کادی روی ژستهای قدرتی موضوع دومین سخنرانی پربیننده TED تا به حال بود، و حتی قبل از رد شدن، بخشی از حکمت عامیانه فرهنگی دریافتی ما شد. ادعاهای دیگر نیز راه خود را به عقل عامیانه علاقه مندان به آخرین اخبار رژیم غذایی و سلامتی (از جمله کسانی که مسئول تصمیم گیری در مورد برنامههای ناهار مدارس دولتی هستند) باز کرد. آنها نیز پس از یافتههای مربوط به تخلفات تحقیقاتی، همهی آنها پس گرفته شدهاند.

این مطالعات محصول «برایان وانسینک» از دانشگاه «کرنل» (Cornell University) بود، این مطالعات محصول «برایان وانسینک» از دانشگاه «کرنل» (Cornell University) بود، «وانسینک»، و روانشناسی غذا خوردن را در آزمایشگاه غذا و برند «کورنل» خود مطالعه کرد. «وانسینک» در سال 2005 آن را به «Ivy League» منتقل کرد. آزمایشگاه (Food & Brand) بیشتر بودجه خود را از شرکتهای مواد غذایی دریافت کرد. آزمایشهای «وانسینک» نه تنها از بودجه خودی برخوردار بودند، بلکه از محبوبیت بالایی برخوردار بودند. کتاب او با نام «غذا خوردن بی فکر: چرا بیشتر از آن چیزی که فکر می کنیم می خوریم» در سال 2006 در فهرست پرفروش ترینهای چرا بیشتر از آن چیزی که فکر می کنیم می خوریم» در سال 2006 در فهرست پرفروش ترینهای بود که به جای اینکه به مردم درباره فواید خوب آموزش دهد، با انتخاب های غذایی و خطرات افراد فقیر، او می توانست مردم را وادار کند تا ترفندها و عاداتی را به کار گیرند که آنها را به سمت بهتر غذا خوردن سوق میدهد، بدون اینکه زیاد فکر کنند، یا مجبور باشند به هیچ وجه در مورد انتخاب هایشان منطقی باشند. او در سال 2015 به «کیرا باتلر» از «مادر جونز» گفت: «میلیونها متخصص تغذیه وجود دارند که به شما می گویند به جای شکلات اسنیکرز، یک سیب بخورید، اگر متخصص تغذیه وجود دارند که به شما می گویند به جای شکلات اسنیکرز، یک سیب بخورید، اگر واقعاً می خواهیم بهتر غذا بخوریم، باید مغزمان را فریب دهیم».

با این حال، دانشمندان دیگر شروع به ابراز نگرانی در مورد روشهای تحقیق وانسینک کردند، از جمله «تناقض دادهها، غیرممکنهای ریاضی، اشتباهات، تکراریها، اغراقها، تفسیرهای تعجبآور، و مواردی از سرقت ادبی خود در 50 مطالعه او» که بسیاری از آنها نشان دادهشده و از آن زمان پس گرفته شده است. اینها شامل چندین مقاله است که توضیح می دهد چگونه ارائه جذاب غذاهای سالم در کافه تریاهای مدرسه باعث تشویق دانش آموزان به انتخاب میوه و سبزیجات بیشتر می شود. برنامههای مبتنی بر نشریات لغو شده وانسینک در 30000 مدرسه ایالات متحده اتخاذ شده است که میلیونها دلار بودجه دولتی برای جنبش ناهارخوریهای هوشمندتر جذب کردهاست. این برنامهها عمدتاً شامل دادن نامهای تند و جذاب و برندهای رنگارنگ به غذای سالم بود، مانند «آبمیوه گیر پرتقال»، «تلفن میمون یا موز»، «سیب لذیذ»، «برشهای خنک خیار» و «پای شیرین سیبزمینیها».

شکافهای تحقیق در اوایل قابل مشاهده بودند، اما به دلیل پست وبلاگی توسط خود وانسینک رکه باید یکی از پیامدترین اقدامات غرورآفرین در تاریخ علم باشد)، به اوج خود رسیدند. در وبلاگ، وانسینک یک مجموعه داده ی اصلی را که طی چند هفته مشاهده در یک رستوران پیتزا در شمال نیویورک جمعآوری شدهاست، مورد بحث قرار می دهد. او خاطرنشان می کند که طرح تحقیق اولیه به نییجه نرسید، بنابراین او به دنبال استخراج داده ها برای برخی از نتایج تحقیقات جدید "خوب" بود. او سپس به شدت از پساد کتری (با پول) خود به دلیل امتناع از کار با داده ها انتقاد کرد، در حالی که یک دکتر (بدون حقوق) از ترکیه، داده ها را استخراج کرد و در نهایت پنج مقاله مختلف منتشر کرد (که البته اکنون "مقالههای پیتزا" (اسم مقاله)، بدنام هستند. وانسینک به خلاقیت و ابتکار محقق ترک در تهیه ی این همه داده تبریک گفت و اظهار داشت: «با اینکه من با پساد کتری غبطه می خورد. تیم «ون درزی» از دانشگاه «لیدن در هلند»، یکی از اولین دانشمندانی بود که پست غبطه می خورد. تیم «ون درزی» از دانشگاه «لیدن در هلند»، یکی از اولین دانشمندانی بود که پست غبطه می خورد. تیم «ون درزی» از دانشگاه «لیدن در هلند»، یکی از اولین دانشمندانی بود که پست مقاله های پیتزا پس گرفته شده در یک رستوران بوفه ای به نام رستوران ایتالیایی Aiello در حدود مقاله های پیتزا نابرا شایل کرنل انجام شد. نمونه شامل حدود 130 بزرگسال بود که در یک دوره دو هفته ای در رستوران غذا خورده بودند.

نویسندگان خاطرنشان کردند که عدم بیان اینکه دادهها، همگی از یک مطالعه میدانی که قبلاً منتشر شدهاست، جمع آوری شدهاند، باعث می شود که اعتبار آزمایشات از بین برود و درضمن این نکته، در هیچیک از مقالهها چاپ نشده بود! هنگامی که آنها از وانسینک درخواست کردند، از دسترسی به دادههای اصلی نیز محروم شدند. آنها خاطرنشان کردند که حجم نمونه بین مقالات ناسازگار است، و نشان می دهد که برخی از شرکت کنندگان در برخی از مقالات گنجانده شدهاند، و در برخی دیگر حذف شدهاند! «ون درزی» همچنین به چندین اشتباه دیگر در این مقاله اشاره کرد:

انواع خطاها عبارتند از: اندازههای نمونه غیرممکن در داخل و بین مقالات، آمارهای آزمایشی محاسبه شده و ایا گزارش شده نادرست و درجات آزادی، و تعداد زیادی از میانگینهای غیرممکن و انحرافات استاندارد. در مجموع، ما تقریباً 150 تناقض و عدم امکان را در این چهار مقاله شناسایی کردیم. در مجموع، این مشکلات اعتماد به نتیجه گیری نویسندگان را دشوار می کند.

در ابتدا، «وانسینک» اشتباهات را جزئی و انتقادات را به عنوان "زورگویی سایبری" رد کرد، اما در خواستها برای تحقیق کامل در مورد تحقیقات او افزایش یافت. «اندرو گلمن»، آماردان برجسته در دانشگاه کلمبیا، سپس در یک پست وبلاگی تند، وانسینک را صدا زد. گلمن اظهار داشت: «آنچه برایان را توصیف می کنید شبیه به (p-hacking) و (HARKing) است. مشکل این است که اگر فرضیه اصلی شما احتمالی کمتر از ۵۰ درصد داشت، احتمالاً تمام این تحلیلهای زیر گروهی و دادههای عمیق را انجام نمیدادید». در اینجا، «گلمن» به فرآیند «فرضیهسازی پس از مشخص شدن نتایج» (HARKing) اشاره می کند (در این مورد، به نظر میرسد که فرضیه اصلی وانسینک هیچ پشتیبانی پیدا نکرده است، بنابراین دادهها به سادگی توسط پست دکتر ترکیه استخراج شد تا ببیند آیا برخی تداعی های قابل قبولی پیدا شد). بل توصیه می کند که محققان می توانند با اعلام «فرضیههای با انگیزهی واضح، در کنار پیش بینیهای ابطال پذیر، قبل از آزمایش، از موارد HARKing اجتناب کنند». این امر در بسیاری از زمینهها، از جمله یادگیری ماشینی، از طریق ثبت پیش ثبت آزمایشها،

از جمله فرضیهها، دادهها، تجزیه و تحلیل و طراحی آزمایشی انجام می شود. مخزن OpenML نمونه خوبی از حرکت به سمت علم باز است.

با استفاده از روش p-hacking، گلمن به روش بی اعتبار ماساژ داده ها اشاره می کند (به عنوان مثال با بازی با اندازه های نمونه) برای ایجاد یک نتیجه به ظاهر آماری مهم در جایی که هیچ کدام واقعا وجود ندارد. p-hacking نیز اعتبار مدل ها را به خطر می اندازد زیرا "فرض اصلی یک آزمون فرضیه آماری را باطل می کند: احتمال اینکه یک نتیجه منفرد به دلیل شانس باشد". p-hacking می تواند ما را به پذیرش نتایج معتبری که صرفاً تصادفی هستند سوق دهد. p-hacking به به عنوان شیوه هایی می پیوندد که مدل های نامعتبر را لایروبی دادهها و گزارش نتایج بسیار مهم به عنوان شیوه هایی می پیوندد که مدل های نامعتبر را در یادگیری ماشین استفاده در یادگیری ماشین استفاده می شوند، به ویژه در ایجاد نتایج مثبت نادرست هستند (برای تعاریف جنبههای اصلی روش علمی به کادر 3.1 مراجعه کنید). گلمن پست وبلاگ خود را با بیان این جمله به پایان رساند: «از جمله آخری که در زومه نیست.

جعبه 3.1

روش علمي

تكرار پذيرى:

نتایج به دست آمده در یک کارآزمایی یا آزمایش زمانی مشابه خواهد بود که در شرایط مشابه تکرار شود، که نیاز به مستندسازی توسط محققین به گونه ای کامل و همچنین شفاف دارد. همچنین به عنوان تکرارپذیری و تکرارپذیری شناخته می شود.

قابلیت اطمینان:

معیاری برای قابلیت اطمینان. همچنین به عنوان قابلیت اطمینان تست/آزمون مجدد شناخته می شود. فردی که چندین بار در آزمون شرکت میکند، تا حد زیادی پاسخ های مشابهی میدهد. سیستمی که چندین بار در شرایط یکسان اجرا می شود، نتایج تا حد زیادی در طول زمان ایجاد میکند.

دقت:

اندازه گیریها یا آزمایشهایی که نتایجی شبیه به یکدیگر ایجاد میکنند.

صحت:

اندازه گیری خطا بین اندازه گیری های متوسط و مقدار واقعی.

اعتبار:

میزانی که یک مدل یا اندازهگیری ادعا شده دقیقاً آنچه را که ادعا میکند منعکس میکند.

این رسوایی پایان کار برای «وانسینک» بود. دانشمندان دیگر شروع به درخواست دادههای اصلی در مطالعات ناهار مدرسه کردند، اما هیچ کدام یافت نشد. سپس نام تجاری و کاغذ ناهار مدرسه نیز پس گرفتهشد. در سپتامبر 2018، وانسینک پس از تحقیقاتی که در کورنل انجام شد، بازنشستهشد و نشانداد که او واقعاً مرتکب تخلفات تحقیقاتی، از جمله گزارش نادرست دادهها، دادههای از دسترفته، خطاهای آماری و اسناد نامناسب نویسندگی شدهاست. سال قبل، تحقیقات آنها "خطا" پیدا کرده بود، اما "سوء رفتار" وجود نداشت.

انتقادات از تحقیقات وانسینک در زمان حساسی برای بحران تکرار مطرح شد و سینگال اظهار داشت که او یکی از تراژدیهای بزرگ آن بحران بود. وانسینک و آزمایشگاه او، ناشران پر کارِ مطالعات جلب توجه بودند (روشی که اغلب منجر به خطاهای کنترل کیفیت می شود، مانند آنچه در اینجا دیدیم). بحران تکرارپذیری، البته، بسیار بیشتر از تکرارپذیری است. این در مورد ماهیت خود روش علمی کادر 3.1 و معنای تولید نظریه ها، مدل ها و دانشی است که تصویری عینی درست از واقعیت ارائه می دهد. بسیاری از نتایج در روانشناسی، پزشکی و علوم اجتماعی قابل تکرار نیستند (و بنابراین احتمالاً نیز نامعتبر هستند) (به کادر 3.2 مراجعه کنید).

3.2 جعبه

چک لیست تکرارپذیری

برای همه مدل ها و الگوریتم های ارائه شده، بررسی کنید که آیا شامل موارد زیر است:

- * شرح واضحى از تنظيمات رياضى، الگوريتم و/يا مدل.
  - * توضیح واضح در مورد هر فرضی.
- * تجزیه و تحلیل پیچیدگی (زمان، مکان، اندازه نمونه) هر الگوریتم.

برای هر ادعای نظری، بررسی کنید که آیا شامل موارد زیر است:

- * بيان واضح ادعا.
- * اثبات كامل ادعا.

برای همه مجموعه دادههای مورد استفاده، بررسی کنید که آیا شامل موارد زیر است:

- * أمار مربوطه، مانند تعداد نمونه.
- * جزئيات تقسيم قطار/اعتبارسنجي/آزمايش.
- * توضیحی در مورد هر داده ای که حذف شده است، و تمام مراحل قبل از پردازش.
  - * پیوندی به نسخه قابل دانلود مجموعه داده یا محیط شبیه سازی.
- * برای داده های جدید جمعآوری شده، شرح کاملی از فرآیند جمعآوری دادهها، مانند دستورالعملها به حاشیه نویسها و روشهای کنترل کیفیت.

برای همه کدهای مشترک مرتبط با این کار، بررسی کنید که آیا شامل موارد زیر است:

- * تعيين وابستگي ها.
  - * كد آموزشي.

- * كد ارزيابي.
- * مدل(های) (از قبل) آموزش دیده.
- * فایل README شامل جدولی از نتایج است که با دستور دقیق اجرا برای تولید آن نتایج همراه است.

برای همهی نتایج آزمایشی گزارش شده، بررسی کنید که آیا شامل موارد زیر است:

- * محدوده فراپارامترهای در نظر گرفته شده، روش انتخاب بهترین پیکربندی هایپرپارامتر، و مشخصات تمام پارامترهای هایپر مورد استفاده برای تولید نتایج.
  - * تعداد دقیق دوره های آموزشی و ارزیابی.
  - * تعریف روشنی از معیار یا آمار خاص مورد استفاده برای گزارش نتایج.
  - * شرح نتایج با گرایش مرکزی (مثلاً میانگین) و تنوع (مثلاً نوارهای خطا).
    - * میانگین زمان اجرا برای هر نتیجه، یا هزینه انرژی تخمینی.
      - * شرح زیرساخت محاسباتی مورد استفاده.

منبع: Pineau, Joelle. چک لیست تکرارپذیری یادگیری ماشین (نسخه 0.2، 7 آوریل 2020).

www.cs.mcgill.ca/jpineau/ReproducibilityChecklist-v2.0.pdf

بنابراین، بحران تکرارپذیری به روششناسی ضعیف و همچنین فقدان اعتبار اشاره دارد: نتایج حاصل از روششناسی غیراخلاقی منجر به مدلهایی میشود که معتبر نیستند (و بنابراین اطلاعات قابل اعتمادی در مورد دنیای واقعی به ما نمیدهند). این کتاب چندین مطالعه موردی را مورد بحث قرار میدهد که این میتواند منجر به آسیبهای قابل توجهی شود (از جمله محکومیتهای نادرست، بازداشتهای غیرضروری، آزادی افراد خطرناک در شرایط نامناسب، و حتی نسلکشی، پاکسازی قومی، و خشونت سیاسی). البته اخلاق تحقیق تنها زمانی به نتایج معتبر و مستحکمی

منجر خواهدشد که خود، حوزه ی فرهنگی ایجاد کند که به اخلاق علمی و دقت روش شناختی اهمیت می دهد. روانشناسان دریافته اند که پرورش فرهنگ تحقیق اخلاقی نه تنها به اطمینان از تکرارپذیری بلکه اعتبار واقعی نتایج منتشر شده کمک می کند. روش شناسی خوب همچنین باعث ایجاد اعتماد در بین محققان می شود. همانطور که «هایل» خاطرنشان می کند، "هیچ دانشمندی نمی تواند از هر مقاله ای که می خواند، نتایج را باز تولید کند" و تعداد بسیار کمی از مقالات منتشر شده حتی یک تلاش برای باز تولید مشاهده خواهند کرد. بقیه را ما اعتماد می کنیم.

جنچوغلو (Gencoglu) به این نکته اشاره می کند که ما به بسیاری از مطالعات موردی که در ادامه می آیند باز خواهیم گشت: یک فرهنگ تحقیقاتی دقیق در یادگیری ماشین باید «به نیازهای انسان و روانشناسی به شیوه ای واقعبینانه رسیدگی کند». برای انجام این کار، «متخصصان سطح بالا باید از ابتدا در تیمهای مطالعاتی گنجانده شوند»، بهویژه بهعنوان تلاشهای یادگیری ماشین در زمینههایی که مدتهاست تخصص خود را توسعه داده اند (شواهد پزشکی قانونی، ارزیابی خطر در جرمشناسی، بیومتریک، اثرات رسانهها، و قوانین آزادی بیان، از جمله).

در پایان، هیچ ترفند ساده ای وجود ندارد که اطمینان حاصل کند که تحقیقات به ما دانش معتبر می دهد و تصویری دقیق و مفید از واقعیت ارائه می دهد که ما در تلاش برای در ک و مدل سازی آن هستیم (همانطور که هیچ ترفند ساده ای برای یادگیری نحوه انجام آن وجود ندارد). سالم غذا بخورید، تصمیم بگیرید که چه محتوایی باید در رسانه های اجتماعی ممنوع شود، یا اینکه در یک محاکمه جنایی گناه و بی گناهی را تعیین کنید. در زمینه ای جوان و به سرعت در حال رشد مانند یادگیری ماشین، فرهنگی (لازم است (که روشهای قوی و اعتبار مدل ها را ارج می نهد (فرهنگی (که می کند و در آزمون زمان مقاومت می کند تأمل می کند).

در ادامه، یک تفسیر از رفتار سودگرا را خدمت شما ارائه میدهیم.

تفسير

اخلاق سودگرا

توسط «پیتر سینگر» و «پیپ فای تسه»

از دیدگاه فایده گرا، رفتار «وانسینک» غیراخلاقی است، زیرا خطر عواقب منفی بیشتری را نسبت به منافع بالقوه ایجاد می کند. حوزه علمی را تصور کنید که اکثریت یا حتی بخش قابل توجهی از پزشکان از نظر فکری صادق نیستند. تحقیق در آن زمینه قابل استناد نیست.

به نظر می رسد «وانسینک» یک دستور کار در پشت تحقیقات خود دارد: او می خواست مردم به روش خاصی (سالم، همانطور که او معتقد بود) غذا بخورند. این ممکن است دلیلی باشد که او فقط از نتایجی حمایت می کند که نظرات او را تأیید می کند. اینکه آرزو کنیم مردم به روش خاصی غذا بخورند، البته لزوماً بد نیست. و ممکن است، شاید به احتمال زیاد، نیت او خیر بوده باشد. اما نیت خوب، ناصادق بودن را توجیه نمی کند (به عبارت دیگر، حسن فاعلی داشته، ولی حسن فعلی نداشته).

داشتن نیت خیر به خودی خود برای اخلاقی عمل کردن کافی نیست. همچنین باید به روشی مبتنی بر شواهد، تجربی و نظری درست عمل کرد. یک فرد با نیت خوب، با یافتن شواهد یا دلایلی علیه دستور کار خود، نیاز به ارزیابی مجدد دارد، و شاید، اگر دلایل به اندازه کافی قوی باشد، دستور کار خود را رد کند.

نادیده گرفتن شواهد و استدلالها علیه دستور کار خود، ممکن است نیت خوب را به خیال پردازیهای خودفریبی تبدیل کند. همچنین می تواند آسیب جدی، احتمالاً در مقیاس وسیع، ایجاد کند. در مورد وانسینک، او بسیار بیشتر از شغل خود و شهرت رشته و موسسه خود به خطر انداخت. او همچنین خطر ارائه توصیه های ناآگاهانه در مورد عادات غذایی را داشت و در نتیجه به کسانی که از توصیه

های او پیروی می کردند آسیب میرساند.

صداقت فکری تنها شرط اخلاقی نیست. محققان، بهویژه آنهایی که روی پروژههایی کار میکنند که به طور بالقوه می توانند به زندگی موجودات ذی شعور آسیب بزنند، از نظر اخلاقی مسئول تأثیرات قابل پیش بینی تحقیقات خود هستند. به عنوان مثال، تأثیر تحقیق در زیست شناسی می تواند قابل توجه باشد، زیرا اغلب پیامدهای عمدهای بر بسیاری از انسانها و حیوانات دارد.

نگرانی اخیر در مورد استفاده از فناوری (CRISPR) برای قادر ساختن تروریستها به اصلاح ویروسها برای اهداف حمله، تنها نمونهای از این است که چگونه بیوتکنولوژی میتواند تأثیرات عظیمی ایجاد کند.

علم داده، حداقل به اندازهی زیستشناسی تأثیر مورد انتظار دارد. مهم است که محققان قبل از انتشار، یا حتی بهتر از آن، حتی قبل از انجام تحقیقات خود در زمینههای خاص، در مورد پیامدهای اخلاقی کار خود به دقت فکر کنند.

فصل ۴

مدلهای ماشین در دادگاه

نتیجه گیریهای علمی در معرض تجدیدنظر دائمی هستند. از سوی دیگر، قانون باید اختلافات را به سرعت و در نهایت حل کند. پروژه علمی با بررسی گسترده و گسترده انبوهی از فرضیهها پیش میرود، زیرا فرضیههایی که نادرست هستند، در نهایت نشانداده می شوند که چنین هستند، و این خود یک پیشرفت است. با این حال، حدسهایی که احتمالاً اشتباه هستند، در پروژه دستیابی به یک قضاوت حقوقی سریع، نهایی و الزام آور (اغلب دارای پیامدهای بزرگ) در مورد مجموعه خاصی از رویدادهای گذشته کاربرد چندانی ندارند.

(قاضی «بلکمون»، «دابرت» علیه داروسازی «مرل داو»، دادگاه عالی ایالات متحده، 1993)

محاكمههاي شفاهي نيكلاس هيلاري

در «42 اکتبر 2011»، یک قتل عجیب و وحشتناک در پوتسدام، نیویورک (شهری کوچک در کنار رودخانه سنت لارنس و بسیار نزدیک به مرز با استان انتاریو کانادا) اتفاق افتاد. پسر 12 سالهای به نام «گرت فیلیپس» حوالی ساعت 5 بعدازظهر، مدت کوتاهی پس از بازگشت از مدرسه به خانه، در اتاق خوابش خفه شد. همسایه ها غوغایی را شنیدند و با 911 (پلیس آمریکا) تماس گرفتند. پرده های پنجره اتاق خواب طبقه دوم «گرت» به سمت بیرون خم شده بود و باعث شد تا بازرسان شک کنند که قاتل از آن طرف بیرون پریده و فرارکرده است.

پلیس به سرعت در مورد «اورال نیکلاس (یا به اختصار نیک) هیلاری» به عنوان مظنون اصلی خود در این پرونده و به دلایلی که کاملاً واهی به نظر می رسد، مظنون شد. هیلاری مربی فوتبال تیم مردان در «دانشگاه کلارکسون» بود. هیلاری، بسیار موفق و محبوب بود به طوری که تقریباً همه در پوتسدام میدانستند او کیست. او، اخیراً با «تاندی سایرس» (مادر گرت) در رابطهی عاشقانه بوده. او همچنین یکی از معدود آمریکاییهای آفریقایی تبار ساکن در پوتسدام بود و رابطهی او با «تندی موجی»، شوک در جامعه ایجاد کردهبود. آنها اخیراً از هم جدا شدهبودند زیرا دو پسر «تاندی» با نیک کنارنمی آمدند که باعث ایجاد مشکلاتی در خانواده شدهبود. علاوه بر این، نیک و تاندی هر دو در زمان شروع رابطه با افراد دیگر در ارتباط بودند. در آن زمان، تاندی در حال دیدن جان جونز (یک کلانتر در پوتسدام) بود. «جان جونز» از اینکه نیک عاملی در جدایی او از تاندی بود بسیار ناراحت بود و به خانه نیک رفت تا با او مقابله کند و احتمالاً او را تهدید کند. آشکارا تنشهایی در جامعه وجود داشت و این احساس عمومی بود که جان نه تنها به خاطر از دست دادن دوست خورد. شده بود. بلکه به رقیبی که یک آمریکایی آفریقایی تبار و بسیار موفق بود شکست خورد.

پلیس خیلی سریع هیلاری را به عنوان یک مظنون دستگیر کرد، چیزی که به نظر میرسد یک مورد ناشی از خصومتهای نژادی و شخصی است. او چندین ساعت بازداشت و مورد بازجویی و حتی بازرسی قرارگرفت تا ببینند آیا جراحاتی مطابق با پرش از پنجره طبقه دوم دارد یا خیر! او به

هیچوجه مقصر نبود. بدون هیچ مدرکی دالِ بر ارتباط او با قتل گرت، او آزاد شد و بعداً یک شکایت حقوق مدنی علیه پلیس تنظیم کرد.

این قضیه، تازه آغاز مشکلات حقوقی هیلاری بود؛ نه پایان آن! وکیل مدافع در برابر دعوی حقوق مدنی، راهبردی را برای اثبات اینکه نیک در واقع مرتکب قتل شده است، ایجاد کرد! (و او از شهادت هیلاری در هنگام تسلیم شدن علیه خود استفاده کرد). با وجود شواهد بسیار متزلزل و کم احتمال، دادستان منطقهی «مری راین» در «12 می 2014» کیفرخواستی را برای قتل درجهی دوم علیه هیلاری به دستآورد! این کیفرخواست، در «اکتبر 2014» به دلیل سوءرفتار دادستانی از جانب راین (Rain) ردشد. «رین» در «2 فوریه 2015»، دومین هیئت منصفه را تشکیلداد و کیفرخواست دیگری را برای قتل علیه هیلاری دریافت کرد.

این قضیه، تازه آغاز مشکلات حقوقی هیلاری بود؛ نه پایان آن! وکیل مدافع در برابر دعوی حقوق مدنی، راهبردی را برای اثبات اینکه نیک در واقع مرتکب قتل شده است، ایجاد کرد! (و او از شهادت هیلاری در هنگام تسلیم شدن علیه خود استفاده کرد). با وجود شواهد بسیار متزلزل و کم احتمال، دادستان منطقهی «مری راین» در «12 می 2014» کیفرخواستی را برای قتل درجهی دوم علیه هیلاری به دستآورد! این کیفرخواست، در «اکتبر 2014» به دلیل سوءرفتار دادستانی از جانب راین (Rain) ردشد. «رین» در «2 فوریه 2015»، دومین هیئت منصفه را تشکیل داد و کیفرخواست دیگری را برای قتل علیه هیلاری دریافت کرد.

جامعه در آشفتگی بود زیرا پرونده بدون هیچ راه حل روشنی به طول انجامید. شایعات گستردهای مبنی بر وجود شواهد قوی DNA علیه هیلاری و سرکوب آن به دلیل "فنی" وجودداشت.

خطرناک ترین دادستان نیویورک

آن شواهد DNA در فضای نادری از خصومت نژادی علیه هیلاری و شواهد روشنی از سوء رفتار در سکویی دادستانی از سوی «DA Mary Rain» جمع آوری و تفسیر شد. «راین» در ابتدا در سکویی برای حل قتل گرت شرکت کرد و به انتقاداتی مبنی بر استفاده او از قتل برای منافع سیاسی منجرشد (او اغلب در کنار تاندی سایرس در رویدادهای مبارزات انتخاباتی ظاهر می شد). «راین» به سرعت از موقعیت جدید خود برای آزار و اذیت مقاماتی استفاده کرد که در زمانی که او یک مدافع عمومی بود او را به دلیل بی کفایتی اخراج کرده بودند. او در سال 2017 دفتر را زیر ابری از سوء ظن ترک کرد بدون اینکه به دنبال انتخاب مجدد باشد. او بعداً به مدت دو سال از وکالت تعلیق شد (یک اتفاق بسیار نادر و گواهی بر شدت و تداوم سوء رفتار او به عنوان دادستان).

در واقع، رفتار نادرست «راین» در دوران تصدی او به عنوان یک DA بدنام بود. در پرونده علیه هیلاری، چندین اقدام غیرقانونی برای افشای اطلاعات دربرمی گرفت. او این واقعیت را که شاهدی گزارش داده بود جان جونز را در حال ورود به آپارتمان گرت در نزدیکی زمانی که او کشته شده بود، ردکرد. «تاندی سایرس» در ژانویه 2011 از «جونز» شکایت کرده بود و اظهار داشت که «جونز» به گونهای عمل می کند که باعث ترس او برای امنیت خود و فرزندانش می شود، از جمله اینکه جونز بدون اعلام قبلی و بدون دعوت به آپارتمانش می رود، علی رغم اینکه مکرراً به او گفته شده بود نکند.

اگرچه او یک مظنون معقول در این پرونده بود، «جونز» به «راین» حقایقی داد که او به راحتی آن را پذیرفت. «راین» با این ادعا که اظهارات شاهد «با نظریه [دادستان] پرونده مطابقت ندارد» و بنابراین دلیلی برای افشای آن به دفاع وجود ندارد، سرکوب شواهد را توجیه کرد. این احتمالاً مقصرترین و غیراخلاقی ترین دلیل ممکن برای ناتوانی دادستان در افشای شواهد تبرئه کننده است (بهویژه زمانی که مظنون مورد بحث یک کلانتر محلی است که فعالانه در تحقیقات قتل شرکت داشته است).

اولین پرونده هیئت منصفه علیه «هیلاری» به دلیل رفتار غیراخلاقی «راین»، رد شد. «قاضی ریچاردز» حکم داد که راین این روند را لکهدار کردهاست، از جمله با نشاندادن دختر 17 ساله «هیلاری» برای افشای ارتباطاتی که توسط امتیاز وکیل-موکل محافظت میشود. در همان زمان، FBI در حال تحقیق از راین برای تماس با زندانیان بدون رضایت وکیلشان بود تا آنها را متقاعدکند که علیه سایر زندانیان شهادت دهند. خبرچینان زندان که برای شهادت تحت فشار قرار گرفتهاند در حالی که از حقشان برای داشتن وکیل محروم شدهاند، شواهد بسیار غیرقابل اعتمادی ارائهمی کنند، و نشانداده شده است.

شواهد DNA

محاکمه ی هیلاری برای قتل «گرت فیلیپس» تنها در مقابل یک قاضی در شهرستان سنت لارنس برگزارشد. هیلاری ممکن است یک محاکمه روی نیمکت را انتخاب کرده باشد، زیرا فکرمی کرد (احتمالاً به درستی) ممکن است هیئت منصفه محلی، با او منصف نباشد. در محاکمه شواهد فیزیکی کمی در دسترسبود. چهار اثر انگشت نهفته روی پنجره طبقه دوم و اطراف آن پیداشد که گمان می رود عامل جنایت از آنجا فرار کرده است. اثر انگشتها متعلق به هیلاری نبودند و هرگز با کسی که به این پرونده مرتبط است یا کسی در پایگاه داده ایالت نیویورک SAFIS مطابقت نداشت.

همچنین مقادیر کمی از شواهد DNA وجود داشت که در نهایت به اثبات این پرونده منجرشد. مشخصات DNA از تراشیدن ناخنهای دست جمعآوری شده در کالبد شکافی گرت ایجاد شد. محققان نظریه ای را ارائه کردند که ممکن است گرت قبل از مرگ با مهاجم خود مبارزه کرده باشد. با این حال، DNA را فقط می توان در مقادیر کمی بازیابی کرد، که نشان می دهد ممکن است دستکاری قابل توجهی در DNA وجود داشته باشد، یا ممکن است بخشی از پس زمینه یا آلودگی به

واسطه محقق بودهباشد. از آنجایی که DNA تعداد کپی پایینی داشت، کمتر از میزان توصیهشده برای تجزیه و تحلیل قرارگرفت. این به نوبهی خود، تفسیر مشخصات DNA را بسیار دشوارتر می کند و ارزش اثباتی شواهد را زیر سؤال میبرد. اثبات شدهاست که تفسیر پروفایلهای DNA تخریبشده، کم کپی و مختلط برای دانشمندان پزشکی قانونی و دادگاهها، یک چالش است. با توجه به پیچیدگی محاسبه احتمال اینکه مشخصات DNA یک فرد معین در نمونه گرفتهشده از صحنه جرم گنجاندهشود، الگوریتمهای متعددی برای تخمین احتمالات گنجاندن و نسبتهای احتمال ایجاد شدهاست. روشهای سنتی تخمین احتمالات برای نمونههای کم کپی و مخلوط، احتمال یکسانی را به همه ژنوتیپها اختصاص میدهند که ارزش اثباتی این شواهد را محدود میکند. الگوریتمهای تفسیر DNA وزنهای آماری را به ژنوتیپهای مختلف اختصاص میدهند (از جمله احتمال اینکه آللهای خاصی ممکن است «از بین بروند» و در نمونه ظاهر نشوند)، یا اینکه یک آرتیفکت ممکن است به عنوان یک آلل ظاهر شود و در نتیجه زمانی که در واقع گنجانده نشدهاست، «افت کند». نمایهی DNA که از زیر ناخنهای گرت ایجاد شد، یک نیمرخ جزئی بود، به این معنی که چندین آلل از بین فتهبودند و در الکتروفروگرام قابل تشخیص نبودند. بنابراین، این الگوریتمها کار بسیار بهتری را برای تخمین اینکه آیا یک فرد معین در یک نمونه پیچیده گرفتهشده از صحنهی جرم گنجاندهشدهاست یا خیر، انجام می دهند. دو تا از محبوب ترین مدل های نرمافزار تفسیر مخلوط مورد استفاده موجود، STRmix و STRmix مستند. هر دو در مورد هیلاری مورد استفاده DNAقرار گرفتند و هر دو به نتایج متفاوتی رسیدند! که آیا DNA او در نمایه ی ایجاد شده از خراش دادن ناخن گرت گنجانده شده است یا خیر.

STRmix هجان باکلتون»، متخصص ژنتیک پزشکی قانونی پیشرو که نقشی کلیدی در توسعه DNA داشت، بیان می کند که الگوریتمهای مخلوط DNA می توانند نمونههای پیچیده DNA را با سرعت و دقت بیشتری تجزیه و تحلیل کنند. نرمافزار تفسیر DNA به طور کلی با استفاده از روش های زنجیره مارکوف مونت کارلو (MCMC) برای حل مخلوطها و توسعهی احتمالات مشروط گنجاندن کار می کند. روشهای (MCMC) مدتهاست که در مدلهای یادگیری ماشین مورد استفاده قرار

می گیرند (زیرا مدتهاست که در بسیاری از زمینه ها از جمله فیزیک، اقتصاد سنجی و علوم کامپیوتر برای حل مسائل با ابعاد بالا مورد استفاده قرار گرفته اند). این مهم است که دانش دامنه سطح بالا را در مدل (MCMC) برای ایجاد فهرست مناسبی از فرضیه های نامزد وارد کنید.

فرضیههای نامزد در این مورد شامل اینکه آیا DNA هیلاری در نمونه گنجانده شدهاست یا خیر. آیا او به عنوان مشارکت کننده در نمونه حذف شدهاست یا خیر. آیا نمونه DNA از طریق آلودگی پسرزمینه زیر ناخنهای گرت قرار گرفتهاست و دلیل اثباتی در قتل او نیست (معمولی نیست که به دلیل آلودگی ناشی از فعالیتهای روزمره، DNA افراد دیگر را در زیر ناخنهایمان به مقدار کمی پیدا کنیم). و اینکه آیا DNA پس از جنایت از طریق نوعی آلودگی با واسطه بازپرس معرفی شدهاست یا خیر.

برای تفسیر DNA این دانش حوزه همچنین شامل قوانینی برای یافتن شواهد قابل قبول در دادگاه (کادر A.1) و همچنین دستورالعمل های SWGDAM برای تأیید سیستمهای ژنوتیپ احتمالی است. قبل از استفاده، یک تحلیلگر DNA پزشکی قانونی باید پیک ها را تفسیر کند، افت و ریزش را تخمین بزند، و در واقع آلل ها را فراخوانی کند. نرمافزار ابتدا باید به صورت داخلی توسط آزمایشگاه تحت شرایطی مشابه شرایط نمونه صحنهی جرم تأییدشود. این کنترلهای کیفی اولیه در مورد هیلاری استفاده نشدند! «قاضی فلیکس کاتنا» یک جلسه استماع Frye اسم آزمونی در دادگاههای ایالات متحده) فرای برگزار کرد تا مشخص کند که آیا شواهد STRmix با توجه به اینکه از دو استاندارد اصلی است که دادگاهها در ایالات متحده برای تعیین اینکه آیا شواهد کارشناسی در دادگاه قابل قبول هستند یا خیر (کادر A.1) استفاده می کنند. ماهیت آزمون فرای این است که اگر علمی که نظر مبتنی بر آن است به طور کلی در آن جامعه علمی قابل اعتماد تلقی شود، شواهد کارشناسی پذیرفته می شود. آزمون کلیدی دیگر پذیرش، که در دابرت ارائه شدهاست، نه تنها به این می پردازد که آیا تکنیک یا نظریه مورد قبول است یا خیر، بلکه به این موضوع شدهاست، نه تنها به این می پردازد که آیا تکنیک یا نظریه مورد قبول است یا خیر، بلکه به این موضوع می پردازد که آیا تکنیک یا نظریه شدهاست، آیا میزان خطای شناخته شدهای

برای رویه وجود دارد، آیا کنترل کیفیت وجود دارد یا خیر. و سایر استانداردهای حاکم بر رویه، و اینکه آیا مورد بررسی همتایان قرارگرفته است (کادر 4.2).

كادر 4.1

قواعد اولیه مدرک

قواعد شواهد حجیم هستند و هر حوزه قضایی تغییرات خاص خود را خواهد داشت. ادله به طور کلی در دادگاه قابل پذیرش است اگر موارد زیر باشد:

مربوط:

شواهد در صورتی مرتبط هستند که به دادگاه کمککنند تا به سؤالی که مورد اختلاف است یا تمایل به اثبات یا رد واقعیتی مهم دارد، پاسخ دهد. ارزش اثباتی شواهد به میزان تمایل یک مدرک به اثبات یا رد واقعیت مورد اختلاف اشاره دارد.

قابل اعتماد:

شواهدی که غیرقابل اعتماد هستند، یا میخواهند یک داور حقیقت را گمراه کنند (هیئت منصفه یا قاضی که به تنهایی نشسته است). شواهدی که از دانش دست اول به دست میآیند، یا مطابق با روشهای کنترل کیفیت یا توسط یک مرکز آزمایشگاهی معتبر جمعآوری شدهاند، اغلب قابل اعتمادتر در نظر گرفته میشوند. وزنی که باید توسط محاکم کننده واقعیت به شواهد داده شود، اغلب به میزان قابل اعتماد بودن شواهد بستگی دارد.

لازمه:

دلیل برای اثبات یا نفی یک امر یا موضوع مورد اختلاف ضروری است. اگر شواهد و

مدارک دیگری را کپی کنند، غیرضروری خواهندبود. از سوی دیگر، اگر هیچ راه دیگری برای طرفین وجود نداشتهباشد که آن شواهد را در دادگاه ارائه کند، ممکن است شواهد لازم باشد، که دادگاه هنگام ارزیابی قابل اعتماد بودن و منصفانه بودن آن مدارک مورد توجه قرار خواهد گرفت. شواهد جمعآوری شده توسط سیستم یادگیری ماشین در غیاب هر اپراتور انسانی ممکن است ضروری باشد.

مستثنى نشده:

بسیاری از قواعد استثنایی وجود دارد که ممکن است دادگاه را ملزم به حذف شواهدی کند که در غیر این صورت قابل پذیرش هستند. به عنوان مثال، قواعد شنیده ها، یا ارتباطات ممتاز، می تواند منجر به حذف شواهد قابل اعتماد و اثباتی شود.

منصفانه:

پذیرش شواهد اغلب منصفانه تلقی می شود اگر ارزش اثباتی آن بر پیش داوری ناعادلانه ای که ممکن است برای یک طرف ایجاد کند، بیشتر باشد. بسیاری از حوزههای قضایی نیز قوانین اساسی خود را خواهند داشت که بر تحقیقات پلیس نظارت می کند و به دادگاهها کمک می کند تا تعیین کنند که چه زمانی مدارک به شیوهای غیرمنطقی جمع آوری شده اند، مانند متمم چهارم قانون اساسی ایالات متحده.

این مورد، شواهد DNA پزشکی قانونی با استانداردهای «فرای» یا «دابرت» مطابقت نداشت. نتایج اولیه از شواهد مخلوط DNA توسط TrueAllele مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت، اما به دلیل کیفیت ضعیف مشخصات ،DNA هیچ نتیجهای بدست نیامد: هیلاری نه می تواند شامل شود و نه از نمونه حذف می شود. TrueAllele در آن زمان به این نتیجه رسید که آنها «هیچ پشتوانه آماری» پیدا نکردند که هیلاری در ترکیب DNA گرفته شده از زیر ناخن های «گرت» مشارکت داشته است. TrueAllele بیان می کند که بیش از 100 مورد علاقه را در این پرونده بررسی کرده

است، "و نشان داد که هیلاری به شواهد DNA در این پرونده مرتبط نیست."

كادر 4.2

پذیرش مدارک علمی و کارشناسی در ایالات متحده

آزمون فرای:

آزمون پذیرش عمومی نیز نامیده می شود. دادگاه در صورتی که مدارک علمی یا کارشناسی را در جامعه علمی مربوطه پذیرفتهباشد، می پذیرد. این آزمون در Frye v. United States, 293 F.1013 (D.C. Cir.1923) در موردی تنظیم شده است که شواهد چاپ گراف را کنار گذاشته است زیرا به طور کلی به عنوان قابل اعتماد پذیرفته نشده است. برخی از حوزه های قضایی ایالات متحده از این آزمون استفاده می کنند، مانند واشینگتن، کالیفرنیا، ایلینوی، مینه سوتا، نیویورک، نیوجرسی و پنسیلوانیا. اکثر ایالات دیگر آزمون دابرت را پذیرفته اند.

آزمون دابرت:

این استاندارد از شواهد کارشناسی در دابرت علیه «مرل داو» داروسازی، ایالات متحده، شماره 579 (1993) تنظیم شده است و قانون 702 قوانین فدرال شواهد را به این معنا تفسیر می کند که قضات باید یک وظیفه نگهبانی برای اطمینان از اینکه علمی و شواهد کارشناسی مرتبط و قابل اعتماد است. دانش علمی، دانشی است که بر اساس روش علمی گردآوری شده باشد و این بستگی به خیلی بیشتر از مقبولیت عمومی دارد. دادگاه همچنین می تواند بررسی کند که آیا روشها آزمایش و تأیید شدهاند، آیا میزان

خطای شناخته شده ای وجود دارد، آیا این روش توسط همتا بررسی شده است، آیا به طور خاص برای پرونده حاضر تولید شده است یا اینکه مورد قبول و استفاده قرار گرفته است.

قانون 702. شهادت شهود خبره: شاهدی که از نظر دانش، مهارت، تجربه، آموزش یا تحصیل صلاحیت کارشناس را داشته باشد، می تواند به صورت نظر یا در موارد دیگر شهادت دهد:

الف)

دانش علمی، فنی، یا سایر دانشهای تخصصی کارشناس، به آزموده حقیقت کمک می کند تا شواهد را درک کند یا واقعیت مورد بحث را تعیین کند.

ب)

شهادت بر اساس حقایق یا دادههای کافی است.

ج)

شهادت محصول اصول و روشهای قابل اعتماد است.

(১

کارشناس اصول و روشها را به طور قابل اتکایی در مورد واقعیات پرونده اعمال کرده است.

منبع: قواعد شواهد فدرال ایالات متحده، اصلاح شده در 17 آوریل 2000، لازم الاجرا در 1 منبع: قواعد شواهد فدرال ایالات متحده، اول 2011 اصلاح شد، از 1 دسامبر 2011 لازم الاجرا شد.

ببیند آیا الگوریتم DNA او، STRmix، می تواند نتیجه متفاوتی به دستآورد. آنها به DNA یافت شده در زیر ناخنهای «گرت» نگاه کردند و مشخصات جزئی آن شامل نیک هیلاری بود. آزمایشگاه جنایی ایالت نیویورک ابتدا DNA موجود در نمونه بافت را از طریق PCR (واکنش زنجیره ای پلیمراز) تکثیر کرد، اما به نظر می رسد که واکنش را بیشتر از آنچه توصیه می شود در تلاش برای جمعاً وری مقدار بیشتری از DNA ردیابی انجام داده است (این باعث افزایش اثرات تصادفی می شود. و می تواند منجر به "افتادن" شود که در آن نویز به عنوان یک آلل در پروفایل DNA ظاهر می شود). همچنین در روشی که تحلیلگر در ابتدا نمایه جزئی را ارزیابی می کرد، سوگیری وجودداشت، زیرا او نه تنها می دانست که هیلاری مظنون است، بلکه با ارجاع به نمایه خود هیلاری، آللهای موجود در نمایه را نام میبرد. «لیون» می گوید که «یادداشتهای کاری او نشان می دهد که او مشخصات هیلاری را در حالی که سعی می کرد آن را با شواهد مطابقت دهد، بررسی کرده است.» این در DNAتضاد با بهترین شیوهها در علم پزشکی قانونی است که به موجب آن یک تحلیلگر باید نسبت به اینکه مظنونین بالقوه چه کسانی هستند و مشخصات DNA مظنون چیست، کور باشد تا سوگیریهای شناختی و زمینهای را در تجزیه و تحلیل خود به حداقل برسانند. آزمایشگاه یک قطع دلخواه 50را برای فراخوانی آلل ها انتخاب کرد. به نظر می سید که این پایه جز کمک به حذف برخی از rfuآللهای موجود در نمایه هیلاری ندارد، و این امر مستلزم این بود که تحلیلگر به این نتیجه برسد که او در نمونه مشارکت ندارد. مارک پرلین از TrueAllele شهادت داد که قله هایی درست زیر این آستانه وجود دارد که هیلاری را حذف می کند، و بنابراین نمونه DNA تبرئه کننده بود.

همانطور که توسط STRmix توصیه شده است، مطالعات اعتبارسنجی مناسب توسط آزمایشگاه انجام نشد. زمانی که باکلتون الگوریتم STRmix را اجرا کرد، فقط الکتروفروگرام به او داده شد (که توسط تحلیلگر به شکلی مغرضانه تهیه شده بود) و بنابراین مجبورشد «دادهها را از «منابع معتبر» مختلف انتخاب و انتخاب کند و پارامترهای ورودی را در برنامه به گونهای وارد کند که او معتقد بود که نظام تحمل خواهد کرد». آزمایشگاه جنایی ایالت نیویورک مجاز به استفاده از STRmix بدون مطالعات اعتبار سنجی نبود و همانطور که خود باکلتون توصیه کردهبود. همچنین

آزمایشگاه از دستورالعملهای خود SWGDAM پیروی نمی کرد، که نیاز به اعتبارسنجی داخلی کامل توسط آزمایشگاه از نمونههای پیچیده، کم کپی و نمونههای ترکیبی داشت. همچنین آزمایشگاه از دستورالعملهای خود SWGDAM پیروی نمی کرد، که نیاز به اعتبارسنجی داخلی کامل توسط آزمایشگاه از نمونههای پیچیده، کم کپی و نمونههای ترکیبی داشت. به این دلایل، «قاضی کاتنا» شواهد DNA را رد کرد. این منجر به تبرئه هیلاری شد، زیرا شواهد کمی علیه او وجود داشت. «مری رین» پس از تبرئه اظهار داشت که علیرغم کمبود شواهدی که این موضوع را تأیید می کند (و تعداد مظنونان دیگری که توسط شایعات شهر و خبرنگارانی که این پرونده را پوشش می دادند، 100% از گناهکار بودن هیلاری مطمئن بودند). «راین» اظهار داشت که برای هیچ کس دیگری جستجو نمی شود، زیرا هیچ کس دیگری نمی توانست مرتکب جنایت شود. DA جدید، گری پاسکوا، جدنبال سرنخ های جدید است، اما قتل گرت فیلیپ حل نشده باقی مانده است.

تفسير

اخلاق يهود

توسط «ساموئل جي لوين»

پرسشهای اخلاقی حول استفاده و سوءاستفادهی احتمالی از اشکال شواهد DNA محرمانه در محاکمات جنایی، اگرچه برخاسته از پیشرفتهای علمی کنونی است، اما نمایانگر اخیر پرسشهای فلسفی همیشگی است که به دل ماهیت حقوقی و اخلاقی میپردازد. از زمانهای بسیار قدیم، نظامهای حقوقی با مفاهیم هنجاری برداشتهای علمی و فلسفی جدید دست و پنجه نرم کردهاند. با این حال، سرعت پیشرفت تکنولوژی نیاز به در نظر گرفتن کاربردهای عملی موضوعاتی را که تا

همین اواخر به نظر میرسید در محدوده بحث نظری یا شاید علمی تخیلی باقی میماند، برجسته کرده است.

به عنوان یک سیستم فکری که هم قانون و هم الهیات را دربر می گیرد، اخلاق یهودی مفاهیم به هم پیوسته حقیقت متعالی و واقعیت عملی را بررسی می کند. به عنوان مثال، فیلسوفان حقوقی یهودی به هزاران سال قبل، تنش، اگر نگوییم تناقض، ضمنی در مفاهیم اراده آزاد و جبر، تصدیق کردهاند. قراردادن دانای کل خداوند، از جمله آگاهی از آینده، این پرسش را تشدید می کند که آیا مردم باید بر اساس اعمالی که هنوز انجام نداده اند مورد قضاوت قرار گیرند یا خیر؟ این معماها که در منابع متعدد تفکر یهودی به آنها پرداخته شدهاست، گاه با این پذیرش بدیهی حل می شود که داوری منابع متعدد تفکر یهودی به آنها پرداخته شدهاست، گاه با این پذیرش بدیهی حل می شود که داوری صورت گیرد. شاید تعجبآور نباشد که فیلسوفان یهودی تحلیلی از این موضوعات را بر اساس این اصل که قوانین خدا ذاتاً عادلانه هستند، فرض کنند. با این حال، شاید شگفتانگیزتر این باشد که بسیاری از قضات و متفکران حقوقی آمریکایی نیز با کمال میل دکترین اراده آزاد را به عنوان یک نوع ایمان، به جای اینکه نظریههای اراده آزاد را فقط در معرض انواع بحثهای سخت گیرانه اعمال شده در سایر حوزههای پیچیده حقوق آمریکا قرار دهند، می پذیرند. همانطور که پیداست، قضات آمریکایی که به مسائل اراده آزاد و جبرگرایی می پردازند تقریباً همیشه به این اذعان می پردازند که نتایج آنها بر اساس اصول و مفروضاتی استوار است که ممکن است با پیشرفتهای علمی و برداشتهای فلسفی از حقیقت مرتبط نباشد و البته شاید نیازی هم ندارد.

اگرچه شاید از برخی جهات رضایت بخش نباشد، اما این رویکرد به سؤالات اراده آزاد ممکن است به طور متناوب نشان دهنده ی عنصر تازه ای از صراحت و فروتنی از سوی سیستم عدالت کیفری و قضاتی باشد که مجازات را تعیین می کنند. قضاوت دیگران یک تعقیب مخاطره آمیز است، اگر اجتناب ناپذیر باشد، به ویژه در زمینه قوانین کیفری، که مجرمیت اخلاقی را به کسانی که گناهشان ثابت شده است نسبت می دهد. اگرچه ممکن است مجرمان اغلب مستحق محکومیت اخلاقی باشند، ارزیابی کامل و دقیق ارزش اخلاقی یک فرد خارج از قلمرو اجرای عدالت انسانی و فراتر از درک توانایی های

انسانی محدود باقی میماند. در اینجا نیز، اندیشهی یهودی مدتهاست تصدیق کردهاست که علیرغم نیاز جامعه به حفظ نظم از طریق اجرای قواعد و پیامدهای قانونی، قضاوت اخلاقی نهایی برای ولایت خداوند محفوظ است.

امتناع قضات آمریکایی از اتخاذ رویکردهای فلسفی یا علمی در قبال جبرگرایی و اراده آزاد ممکن است موجب پایبندی اساسی به استقلال قانون به عنوان نماینده ارزشها و باورهای جامعه شود. برای اطمینان، قانون باید در نظر داشتهباشد و در صورت اقتضا، باید از پیشرفتهای درک بشری برای اطلاعرسانی و بهبود عملکرد یک سیستم حقوقی استفاده کند. در حالت ایده آل، قانون در کنار ظهور پیشرفت علمی پیشرفت خواهد کرد. با این حال، این قانون به طور جداییناپذیری با جامعه مرتبط است و منعکس کننده ماهیت انسان است، که اغلب ناتوانی در مهار اکتشافات علمی را به گونهای نشان داده است که ارزشهای اساسی پیشرفت انسانی را ترویج می کند. در میان درسهای دیگر، سوءاستفاده قضایی از فناوری PNA بهعنوان یادآوری وسوسهها و تمایلات برای بهرهبرداری از فناوری در تعقیب و اعمال قدرت است، به نحوی که ممکن است از مرزهای اخلاق و عدالت فراتر رود. برای پیشرفت در کنار پیشرفتهای علمی، قانون باید تعهدی همزمان با پیشرفتهای اخلاقی جاری داشتهباشد.

اخلاق دئونتولوژيک

نوشته «کالین مارشال»

پرونده «مدلهای ماشین در دادگاه» سؤالات اخلاقی مختلفی را از دیدگاه ریشه شناسی مطرح می کند. دو اقدام مربوط به فناوری، به ویژه، مستلزم یک تحلیل ریشه شناختی است: (1) دادستان منطقه «فیتزپاتریک» به دنبال نتیجه ای متفاوت از آنچه توسط True Allele ارائه شده بود (به شرطی که

قصد او این بوده باشد) و (2) تحلیل گری که از STRmix در حین ارجاع به نمایه هیلاری استفاده می کند (به عنوان مظنون شناخته شده پرونده).

یکی از تمرکزهای سنتی در اخلاق دئونتولوژیک بر رد اشکال مشکل ساز جانبداری بوده است. اقدامات جزئی مشکل ساز باعث مزیت نامناسب برخی افراد نسبت به دیگران می شود. کسی را تصور کنید که در حال فکر کردن است که آیا یک سوار آزاد باشد یا خیر، یعنی به این فکر می کند که آیا از همکاری دیگران در یک سیستم سود می برد در حالی که خودشان همکاری نمی کنند. نمونههایی از سواری رایگان شامل استفاده از حمل و نقل عمومی بدون پرداخت کرایه و استفاده از خدمات دولتی و اجتناب از پرداخت مالیات است. چنین اقداماتی به علاقه آزاد سوار بر دیگران امتیاز می دهد، و بنابراین (مگر اینکه عوامل کاهش دهنده وجود داشته باشد) جانبداری نامناسب را نشان می دهد.

در حالی که هیچ سواریِ رایگانی در مدلهای ماشین در پرونده دادگاه رخ نمی دهد، ما همچنان می توانیم بپرسیم که آیا اقدامات (1) و (2) همانطور که توضیح داده شد، جزئی بودن مشکلساز را نشان می دهند یا خیر؟ متأسفانه، هیچ راه کاملاً دقیق و بدون مناقشهای برای شناسایی جایی که جانبداری وجود دارد یا زمانی که مشکلساز است وجود ندارد. با این حال، بسیاری از متخصصان اخلاق deontology استفاده از روشی به نام «آزمون جهانی سازی» را مفید دانستهاند.

ایده اصلی پشت «آزمون جهانیسازی» یک ایده ی آشنا است و در این سؤال منعکس شده است: "چه می شود اگر همه این کار را انجام دهند؟". کمی دقیق تر، «آزمون جهانیسازی» بهصورت زیر اجرا می شود: یک عامل از نظر اخلاقی یک عمل احتمالی را با این سؤال از خود ارزیابی می کند که آیا سیستمی را تأیید می کند که در آن همه عوامل در موقعیتهای مشابه به طور مشابه عمل کنند. به عنوان مثال، فروشندهای که تصمیم به دروغ گفتن به منظور تضمین یک قرارداد پرسود دارد، ممکن است در نظر داشته باشد که آیا مایل است سیستمی را تأیید کند که در آن همه فروشندگان به منظور تضمین قراردادهای پرسود دروغ بگویند. در چنین سیستمی، فروشندگان عموماً غیرقابل اعتماد شناخته می شوند. بنابراین چنین دروغهایی در آزمون جهانیسازی مردود می شوند. اگرچه «آزمون جهانی سازی» برای یک سناریوی خیالی جذاب است، اما به آشکار شدن جانبداری واقعی

فروشنده در پشت دروغ کمک می کند و به طور نامناسبی منافع خود را بر دیگران برتری می دهد.

چگونه «آزمون جهانیسازی» برای اقدام (1) اعمال می شود؟ سؤالی که «دی فیتزپاتریک که چگونه «آزمون جهانیسازی» برای اقدام (1) اعمال می شود؟ سؤال و سیستمی را تایید (DA Fitzpatrick)» باید از خود می پرسید چیزی شبیه به این بود: آیا او سیستمی را تایید می کرد که در آن «وکلای دادگستری» همیشه به دنبال منبع تکنولوژیکی دیگری برای حمایت از دیدگاه قبلی خود بودند، در صورتی که اولین منبع چنین نبود؟ پاسخ این سؤال نسبت به فروشنده دروغگو کمتر واضح است. با این حال، اگر همیشه (یا تقریباً همیشه) امکان یافتن منبعی تکنولوژیکی وجود داشته باشد که از هر حکم مورد نظر پشتیبانی می کند، مشکل مشابهی پیش می آید: در چنین سیستمی، هر گونه توسل به یک منبع ارزش متقاعد کننده خود را از دست می دهد. هر کس که تلاش می کند به یک منبع تکنولوژیکی خاص متوسل شود، نمی تواند آن سیستم کلی را تایید کند (البته منظور بیشتر این است که هیچ کس نمی تواند). غیرقابل قبول بودن این سناریوی خیالی نشان (البته منظور بیشتر این است که هیچ کس نمی تواند) عبانبداری مشکل ساز است. از سوی دیگر، اگر همیشه (یا تقریباً همیشه) امکان یافتن یک منبع فنآوری که هر حکم مورد نظر را پشتیبانی می کند ممکن نباشد، چنین سیستمی ممکن است مشکل ساز نباشد، که نشان می دهد «دی فیتزپاتریک» جانبداری مشکل ساز نباشد، چنین سیستمی ممکن است مشکل ساز نباشد، که نشان می دهد «دی فیتزپاتریک» جانبداری مشکل ساز نشان نداده است.

چگونه آزمون جهانیسازی برای اقدام (2) اعمال میشود؟ در اینجا، سؤالی که تحلیلگر باید مطرح می کرد، در این راستا بود: آیا آنها سیستمی را تأیید می کنند که در آن، کاربرد الگوریتمها در ارزیابی احساس گناه همیشه (یا تقریباً همیشه) از باورها و سوء ظنهای پیشین تحلیلگر مطلع باشد؟ با توجه به نقش بزرگی که تحلیلگران در کاربرد الگوریتمها دارند، این تهدیدی است که جذابیت فناوری مانند STRmix را کم ارزش می کند و بنابراین پشتیبانی از اتهامات نادرست را آسان می کند. احتمالاً هیچ کس نمی تواند سیستمی را تأیید کند که در آن هرگونه اتهام نادرست با استفاده از فناوری به راحتی قابل پشتیبانی باشد. این نشان می دهد که تحلیلگر در اقدام (2) جانبداری غیرقابل قبول از خود نشان می دهد.

در حالی که آزمون جهانی سازی در ارزیابی جزئی بودن، مفید است، نمی توان آن را به صورت

الگوریتمی اعمال کرد. هنگامی که آزمون برای یک عمل معین اعمال می شود، سؤال اصلی همیشه این است که کدام جنبه از عمل باید تعمیم داده شود. به عنوان مثال، با اقدام (2)، این سؤال نباید این باشد که آیا تحلیلگر سیستمی را تأیید می کند که در آن هر کسی که به «نیک هیلاری» مشکوک بود، مجاز است از باورهای پیشینه خود در به کارگیری الگوریتمها استفاده کند (این سؤال به شناسایی موارد مرتبط کمک نمی کند. اشکال جانبداری در این مورد). از این رو، آزمون همیشه باید با قضاوتهای غیر پیش پا افتاده در مورد اینکه کدام جنبه از اعمال از نظر اخلاقی مرتبط هستند هدایت شود، و هیچ فرمول ساده ای برای تعیین اینکه آن جنبه ها چیست، وجود ندارد. با این وجود، مواردی مانند فروشنده دروغگو نشان می دهد که این قضاوت های غیر پیش پا افتاده گاهی نسبتاً آسان و غیرقابل بحث هستند. در حالی که اکثر مردم مستعد انواع خاصی از جانبداری هستند، با کمی فاصله، بسیاری از ما می توانیم جانبداری مشکل ساز را تشخیص دهیم.